

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS

Časopis Trnavskej univerzity v Trnave

1 | 2014

Nový dekan FZaSP

Opäť sme plesali

Pocta prof. Blahovi

*Rozvojové aktivity FZaSP
na africkom kontinente*

Vážení čitatelia,

dovoľte mi, aby som zareagoval na mnohé otázky, ktoré som dostal v ostatnom čase od študentov a ich rodinných príslušníkov, ako aj zamestnancov našej univerzity. Vaše otázky sa týkali uznesenia vlády Slovenskej republiky prijatého v Horných Orešanoch dňa 5. marca 2014. V bode B. 9 tohto uznesenia, vláda ukladá ministrovi školstva,

vedy, výskumu a športu SR do 31. decembra 2015 zaoberať sa otázkou zlúčenia vysokých škôl v meste Trnava, Trnavskej univerzity a Univerzity sv. Cyrila a Metoda, do jedného vysokoškolského subjektu (k čomu môže dopomôcť aj komplexná akreditácia oboch verejných vysokých škôl), s cieľom zníženia a zefektívnenia nákladov na ich prevádzku.

Vedenie Trnavskej univerzity v Trnave prijalo k tomuto uzneseniu stanovisko, ktoré potvrdil jednomyselne aj jej Akademický senát. Toto oficiálne stanovisko je zverejnené na univerzitnej webovej stránke. Uvádza sa v ňom, že naša univerzita neprijala žiadne rozhodnutie, ktoré by sa týkalo integrácie Trnavskej univerzity v Trnave a Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

Využívam túto príležitosť podeliť sa s vami s tým, o čom som hlboko presvedčený. Prvoradým úsilím našich učiteľov a všetkých univerzitných zamestnancov je čo najlepšia príprava univerzity a jej fakúlt na blížiacu sa štátnu akreditáciu. Dobrými výsledkami akreditácie sa potvrdia podmienky pre kvalitné vzdelávanie našich študentov a pokojnú prácu všetkých zamestnancov. Istotu študentov pri štúdiu zaručuje stabilita univerzity. Preto sa práve o ňu tak usilujeme. Na webovej stránke našej univerzity pravidelne informujeme o dobrých výsledkoch, ktoré dosahuje. Takými výsledkami sú napríklad dlhodobé výnimočné medzinárodné hodnotenia našich fakúlt zo strany ARRA. S dobrým menom univerzity u zamestnávateľov sa spájajú lepšie

možnosti uplatnenia našich študentov. Získanie značky Európskeho systému prenosu a akumulácie kreditov umožňuje uznávanie kreditov v celej Európskej únii. Študenti môžu tento systém využívať aj vďaka novým možnostiam. V tomto a minulom roku sme podpísali veľký počet dohôd s prestížnymi univerzitami v Európe i mimo nej. Zároveň nesmieme zabudnúť na čosi veľmi dôležité. Naša univerzita chráni to, čo v Európe a vo svete stále slabne: hodnoty a princípy vlastné kresťanstvu. V tom je jej výnimočnosť. Podporovaním týchto hodnôt posilňuje aj svoje okolie, Slovensko i Európu. Ochrana a rozvíjanie týchto skutočností sú našim základným cieľom a tomuto cieľu podriaďujeme naše súčasné i budúce rozhodnutia. Dovoľím si ešte malý dodatok. V roku 2005, zakladateľ Trnavskej univerzity v Trnave, jej prvý rektor prof. RNDr. Anton Hajduk, DrSc., pri preberaní čestného doktorátu udeleného našou univerzitou, povedal: Trnavská univerzita nie je iba jednou z mnohých univerzít, poskytujúcich iba vzdelanie, ctíme si jej stáročné úsilie o pravé svetlo, o svetlo, ktoré tento svet odmieta prijať, pretože ho nepozná... Verím, že si toto svetlo chceme všetci zachovať. Želám všetko dobré do ďalších dní milí čitatelia!

Marek Šmid, rektor

OBSAH

Pohľadom rektora	2
Na pulze univerzity	3 – 5
Čo nás teší	6 – 7
Profily osobností	8
Čas na interview	9 – 10
Ponad čas	11
Zo života fakúlt	12 – 21
Študentská panoráma	22 – 23
Keď prehovorí archív	24 – 25
Učiteľské a študentské mobility	26 – 27
Naši absolventi	28 – 29
Naša identita	30 – 31

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS časopis Trnavskej univerzity v Trnave

Číslo reg. na MK SR: EV 4665/12, ISSN 1338-9025

Vydáva Trnavská univerzita v Trnave, Hornopotočná 23, 918 43 Trnava, IČO 31 825 249, č. tel.: 033/5939111

<http://www.truni.sk/>, e-mail časopisu: casopis.TU@truni.sk

Predseda redakčnej rady a zodpovedný redaktor: prof. ThDr. Ladislav Csontos SJ, PhD.

Členovia RR: Mgr. Erika Juríková, PhD. Mgr. Miroslav Haľák, PaedDr. Ľubomír Rendár, PhD., Peter Kasten, prof. MUDr. Bohumil

Chmelík, PhD., Mgr. Marek Psota, JUDr. Miroslava Vráblová, PhD., Mgr. Martin Császár, ThDr. Cyril Šesták SJ, PhD., Bc. Bc. Veronika Pétiiová, PhD. Zuzana Martinkovičová, P. Branislav Beniač SJ.

Technický redaktor: Alžbeta Kudlová

Jazyková úprava: PhDr. Jozef Molitor

Grafická úprava: Oľga Svetlíková

Tlač: TYPUS UNIVERSITATIS TYRNAVIENSIS, vydavateľstvo TU, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a VEDY, vydavateľstva SAV

Periodicita vydávania: štvrťročne

Dátum vydania periodickej tlače: apríl 2014, ročník: tretí

Univerzitná knižnica je tu už 20 rokov

V tomto príspevku sa chceme nakrátko vrátiť do roku 2013, keď si Univerzitná knižnica Trnavskej univerzity pripomenula 20. výročie jej založenia. Je to príležitosť na malú bilanciu, ale aj odvážne plánovanie. Nič iné nám totiž nezostáva.

Univerzitná knižnica má za sebou etapu základného konštituovania, legislatívneho ukotvenia, má pevné miesto v organizačnej štruktúre Trnavskej univerzity v Trnave. Svojou činnosťou sa snaží saturovať informačné potreby akademickej i odbornej verejnosti nielen v trnavskom regióne. Okrem základných knižnično-informačných služieb univerzitná knižnica uchováva a bibliograficky registruje záverečné práce, bibliograficky registruje publikačnú a umeleckú činnosť učiteľov, vedeckých pracovníkov a doktorandov univerzity, podporuje výmenu dokumentov medzi partnerskými inštitúciami doma i v zahraničí. Súčasťou knižnično-informačného systému Trnavskej univerzity sú okrem univerzitnej knižnice aj tieto knižnično-informačné pracoviská:

Knižnica Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, Fakultná knižnica Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, Knižnica Katedry klasickej filológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave – Okaliánium, Knižnica Katedry klasickej archeológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, Knižnica Centra spirituality Východ – Západ Michala Lacka, Knižnica Katedry filozofie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. Univerzitná knižnica je členom Slovenskej asociácie knižníc a Spolku slovenských knihovníkov.

Univerzitná knižnica otvorila svoje brány pre prvých čitateľov 9. novembra 1993. Vďaka obrovskému nasadeniu prvej riaditeľky univerzitnej knižnice Kláry Čarnej a prvých zamestnancov univerzity a knižnice sa podarilo zhromaždiť prvé dary priaznivcov univerzity, jednotlivcov i inštitúcií. Knižnica dostala svoje vlastné priestory, v ktorých s menšími úpravami, žiaľ, sídli dodnes.

Na tomto mieste chceme vzdať úctu tým rektorom a prorektorom, ktorí dnes už žiaľ, nie sú medzi nami a ktorí sa výraznou mierou podieľali na rozvoji knižnice. Prof. Hajduk, prof. Šoltés, prof. Novotný, prof. Kováč, doc. Blažek.

Počiatky deväťdesiatych rokov, kedy bola založená univerzita a následne i univerzitná knižnica boli sprevádzané prudkým nástupom informačno-komunikačných technológií. Aj vďaka projektom a pomoci organizácií tretieho sektora – najmä nadácií Open Society Foud a Jan Hus Education Foundation sme mohli kúpiť prvú výpočtovú techniku. Veľkou výzvou bola implementácia knižnično-informačného systému. Vyberali sme z toho najlepšieho, čo československá infromatická scéna ponúkala. Najskôr to bol systém Rapid Library a takpovediac knižnično-infromatickým

medzníkom v živote univerzitnej knižnice sa stal nástup systému Dawinci od spoločnosti SVOP, ktorý postupne zintegroval všetky potrebné činnosti do modulárneho zväzku.

Ďalším medzníkom v činnosti univerzitnej knižnice bolo objavovanie a využívanie elektronických informačných zdrojov. Doteraz sa snažíme neúnavnou propagáciou využívanie týchto zdrojov pripomínať. Zanedbateľná nie je ani osвета na poli šírenia informačnej gramotnosti našich používateľov. Slovenská knižničná verejnosť venuje tejto oblasti veľkú pozornosť, veď odmenou nám je vzdelaný a orientovaný používateľ.

Univerzitná knižnica si svoje výročie pripomínala rôznymi aktivitami, ktoré vyvrcholili 11. 12. 2013 slávnostným podujatím, ktorým si chcela univerzitná knižnica uctiť všetkých svojich partnerov, spolupracovníkov, priaznivcov. Účastníkom stretnutia sa prihovoril rektor trnavskej univerzity prof. Marek Šmid a prorektor prof. Ladislav Csontos. Odborné príspevky predniesli riaditeľ spoločnosti SVOP Dr. Ján Grman a riaditeľ spoločnosti AIB Mgr. Ladislav Svršek. Básnický odkaz Andreja Žarnova sprostredkoval prof. Bohumil Chmelík.

Na záver prinášame niekoľko čísiel. Univerzitná knižnica má v súčasnosti pre svojich používateľov vo svojom knižničnom fonde viac ako 80 000 knižničných zväzkov, registruje 5 600 používateľov, v roku 2013 ju fyzicky navštívilo 100 700 návštevníkov a 22 000 virtuálnych návštevníkov prostredníctvom on-line služieb. Bolo poskytnutých takmer 70 000 výpožičiek.

I ďalšom období veríme v optimistickú budúcnosť, spojenú so poskytovaním pozitívnych informácií i napĺňaním duchovného a vzdelanostného odkazu starobylej Universitas Tyrnaviensis, predovšetkým však dúfame v nové, dôstojné priestory pre knižničný fond i pre našich používateľov.

Zuzana Martinkovičová

Opäť sme plesali

Trinásty ročník reprezentačného plesu Trnavskej univerzity v Trnave sa konal 25. januára 2014 v príjemnej a noblesnej atmosfére – v zámku v Smoleniciach.

Ples otvoril prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., rektor Trnavskej univerzity, ktorý v úvode odovzdal medailu rektora vzácnemu hosťovi, profesorovi Markovi Watsonovi z londýnskej Westminsterskej univerzity pri príležitosti uzatvorenia zmluvy o spolupráci medzi Trnavskou univerzitou a Westminsterskou univerzitou.

Medzi hosťami boli okrem zástupcov mesta Trnava aj ďalší významní predstavitelia spoločenského života a partnerských inštitúcií.

Hosťi si mohli nielen poriadne zatancovať v rytme kvalitnej hudby v podaní DJ Drobca a sólistov SĽUK-u, ale tiež sledovať zaujímavý program. Hlavným hosťom večera bola legenda slovenskej populárnej hudby Pavol Hammel.

Bohatým programom hostí sprevádzal moderátor Martin Chynoranský – CHYNO.

Ples Trnavskej univerzity má aj charitatívny rozmer. Príspevky od 200 pozvaných párov poputujú do Združenia príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami „KRÍDLA“. Toto združenie je jedným z mála, ktoré je orientované na oblasť psychických porúch. Predstavuje absentujúci typ zariadenia, kde klient po odznení akútneho stavu pokračuje v liečbe a z izolácie ochorenia sa integruje do života systematickou rehabilitáciou. Rehabilitačné stredisko tak pomáha svojou činnosťou tvoriť dosiaľ chýbajúce články v starostlivosti o ľudí s psychickými poruchami.

Reprezentačný ples Trnavskej univerzity sa už tradične stal miestom, kde je možné sa nielen dobre zabaviť, ale aj stretnúť sa s priateľmi, nadviazať nové kontakty a podporiť správne veci. *Ďakujeme všetkým partnerom a dovidenia o rok!*

Adriana Krupová

Čo sa deje v UPeCe?

Zimný semester sme úspešne zavřili Silvestrovskou lyžovačkou, kde sme sa poriadne vybláznil – fyzicky aj psychicky. Akcia pre vyše 50 ľudí dopadla nad očakávanie a určite popremýšľame nad niečím podobným aj na budúci rok.

Letný semester sa pomaly rozbieha a s ním aj plánované akcie a každodenné aktivity Univerzitného pastoračného centra – UPC. Organizácia plesu UPeCe, ktorý sa konal 1. marca dopadla tiež výborne a všetci, ktorí sme sa na ňom zúčastnili, sme sa super zabavili. Tí, ktorí ples zmeškali však nemusia smútiť, dobrú partiu môžu nájsť aj počas nasledujúcich týždňov, napríklad na svätých omšiach každú stredu a nedeľu v Jezuitskom kostole. Po omšiach sa ešte utužujú vzťahy na agapé (malé pohostenie vždy v stredu po svätej omši) či pri partii žolíka, osadníkov, ale aj pri iných spoločenských hrách, alebo len tak pri kávičke a čajíku.

Ak niekto nemá rád takéto hry a viac mu vyhovuje napríklad hra na hudobný nástroj, alebo vie pekne spievať, pozývame ho do UPeCe zboru, ktorý nacvičuje vždy hodinku pred svätými omšami.

Ku koncu semestra tiež plánujeme nejaký koncoročný výlet (ako za starých čias na základnej škole), ale ešte sme sa nerozhodli, na aké konkrétne miesto. Máte niekto nejaký nápad? Príďte nám ho navrhnúť do UPC!

Pozor! Ešte malé prekvapenie na záver: od budúceho roka máme prisľúbené priestory v novom internáte Trnavskej univerzity na Rybníkovej ulici. Privíta vás nová kaplnka a spoločenská miestnosť, a samozrejme, my – UpeCečkari a kopa zábavy.

Magdaléna Huljaková

Trnavská univerzita a MVRO

V rámci týždňa globálneho vzdelávania zorganizovala Univerzitná knižnica Trnavskej univerzity v spolupráci s Fakultou zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity a mimovládnu organizáciu Človek v ohrození prednášku a diskusiu s Editou Bednárovou, ktorá sa s účastníkmi podujatia podelila o svoje skúsenosti a poznatky práce terénnej pracovníčky v Keni a Afganistane. Edita Bednárová (na obr.) v súčasnosti pracuje ako vedúca humanitárnej pomoci a rozvojovej spolupráce mimovládnej organizácie Človek v ohrození. Táto organizácia je súčasťou platformy mimovládnych rozvojových organizácií (MVRO), ktorá združuje 32 mimovládnych organizácií na Slo-

vensku. Táto platforma si v uplynulom roku pripomenula 10. výročie jej založenia a zároveň vznik programu oficiálnej rozvojovej pomoci Slovenskej republiky. Jej úlohou je zastupovať spoločné záujmy svojich členských organizácií, ovplyvňovať tvorbu politik rozvojovej spolupráce či zvyšovať povedomie širokej verejnosti o otázkach rozvojovej pomoci. Trnavská univerzita spolupracuje s touto platformou najmä vo forme organizovania prednášok, diskusií, besied. Na jar minulého roka bola v spolupráci s MVRO inštalovaná výstava fotografií Ľudské práva v rozvojovej spolupráci.

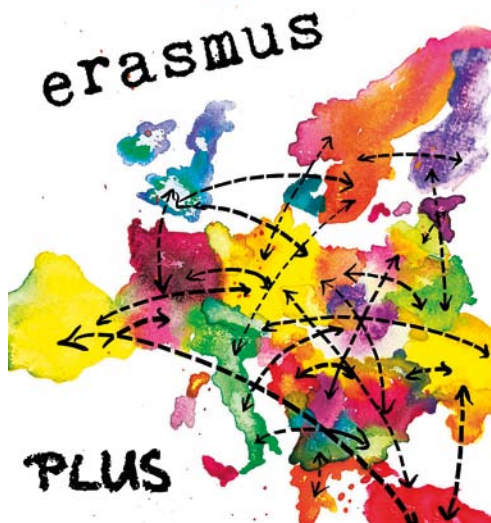
Zuzana Martinkovičová

V novembri 2013 Európsky parlament schválil nový program EU Erasmus+, ktorý zahŕňa oblasť vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. Tento sedemročný program nahradil doposiaľ fungujúci program celoživotného vzdelávania, ktorého súčasťou bol aj program ERASMUS. Nový program je zameraný na posilnenie zručností, zamestnateľnosti a podporu modernizácie vzdelávania, odbornej prípravy a systémov práce s mládežou a bude mať rozpočet vo výške 14,7 miliardy eur, čo je o 40 % viac než súčasné programy.

Program Erasmus+ zlučuje všetky doterajšie programy EÚ pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport vrátane programu celoživotného vzdelávania (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig), programu Mládež v akcii a piatich programov medzinárodnej spolupráce (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink a program pre spoluprácu s industrializovanými krajinami).

Univerzity, ktoré sa chceli zapojiť do nového programu, podávali v priebehu roka 2013 žiadosť o udelenie ERASMUS univerzitnej charty.

Trnavská univerzita úspešne obstála v hodnotení EU a v decembri získala Erasmus univerzitnú chartu, ktorá jej zabezpečuje účasť na programe.

Prvoradým cieľom TU v novom programe ERASMUS+ je zvýšiť kvalitu a počet mobilit. Medzinárodná mobilita sa na Trnavskej univerzite vníma ako dôležitý nástroj posilňujúci kvalitu štúdia a zároveň významný prostriedok internacionalizácie vzdelávania.

Marta Sečkárová

Dohoda o spolupráci

Rektor Trnavskej univerzity v Trnave prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD. a rektor Gercenovej štátnej pedagogickej univerzity v Petrohrade (Российский государственный педагогический университет им. А. И. Герцена) prof. Valerij P. Solomin, DrSc. podpísali dňa 27. februára 2014 počas zasadnutia Vedeckej rady Gercenovej štátnej pedagogickej univerzity Dohodu o spolupráci na obdobie rokov 2014 – 2019. Predmetom dohody je podpora výmeny študentov, pedagógov, vedcov a umelcov, spoločné organizovanie medzinárodných vedeckých konferencií, seminárov, výstav, publikovania vedeckých štúdií, spoločnej účasti na medzinárodných grantoch a príprava spoločného magisterského študijného programu, ktorý by mal byť realizovaný Pedagogickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave a Inštitútom detstva (Институт детства) Gercenovej štátnej pedagogickej univerzity. Záujem o spoluprácu prejavili aj dekanika Právnickej fakulty prof. Valentína Smorgunova, dekan Fakulty špeciálnej pedagogiky prof. Alexander Antropov a dekan Fakulty sociálnych vied prof. Vladimír Barabanov. Na základe rokovaní s dekanmi uvedených fakúlt sa začína spolupráca aj na poli rôznych spoločenských, humanitných a právnych vied. *Gercenova štátna pedagogická univerzita bola založená v roku 1797 a patrí medzi najrenomovanejšie univerzity v Ruskej federácii. Vzdeláva viac ako 24 000 študentov na 21 fakultách, 5 inštitútoch a 3 výskumných centrách.*

Kancelária rektora

Trnavská univerzita v Trnave získala prestížne ocenenie ECTS label

Trnavská univerzita je treťou univerzitou na Slovensku ocenenou ECTS label. ECTS label je najprestížnejším ocenením pre oblasť vysokoškolského vzdelávania v európskom priestore, ktoré každý rok udeľuje Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie a kultúru – **The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency**.

Získanie **ECTS label** je pre **Trnavskú univerzitu** prejavom kvality vysokej školy. Deklaruje správne používanie ECTS vo všetkých odboroch na bakalárskom a magisterskom stupni štúdia a správnu administráciu mobilít v rámci programu ERASMUS. Je znakom toho, že vzdelávanie v študijných programoch na Trnavskej univerzite, všetky kredity, ktoré študenti získajú štúdiom, sú v súlade s európskym kreditovým systémom a sú tak uznávané aj v zahraničí. Ak je univerzita držiteľom tejto značky, je to signál kvality univerzity a vzdelávacieho systému pre domácich aj pre zahraničných študentov. Podmienkou žiadosti o získanie ECTS label (European Credit Transfer System – Európsky systém transferu kreditov) je vytvoriť a zverejniť na stránke univerzity tzv. ECTS informačný katalóg, ktorého štruktúru určuje Európska komisia. Na webovom sídle univerzity musí byť zabezpečená jeho dostupnosť v anglickom jazyku. Ocenenie je dokladom, že Trnavská univerzita v Trnave spĺňa náročné kritériá Európskej únie v oblasti

vysokoškolského vzdelávania a prispieva k rozšíreniu mobility, a tým aj k internacionalizácii a europeizácii univerzity.

ECTS label je prestížnym potvrdením, že všetky študijné programy, poskytované na Trnavskej univerzite, všetky skúšky a kredity, ktoré študenti získavajú, sú v súlade s európskym kreditovým systémom a sú tak uznávané aj v zahraničí. Domácom študentom ECTS label poskytuje garanciu, že v prípade, že časť štúdia alebo záver štúdia absolvujú na zahraničnej univerzite, prijímajúca univerzita im uzná každú skúšku, ktorú absolvovali na Trnavskej univerzite. Zahraničným študentom, ktorí sa rozhodnú absolvovať časť štúdia na Trnavskej univerzite, poskytuje ECTS label garanciu, že po návrate na materskú univerzitu im bude akceptovať štúdium na Trnavskej univerzite.

Proces vytvorenia ECTS katalógu a získania ECTS label na základe podmienok Európskej komisie bol náročný časovo, administratívne, technicky a predovšetkým personálne. Bolo potrebné, aby sa do procesu prípravy zapojili všetky súčasti univerzity. Za ochotu byť súčasťou požadovaných zmien s cieľom získať ECTS label patrí poďakovanie všetkým, ktorí sa na tomto náročnom procese zúčastnili.

Kancelária rektora

Rozvojové aktivity na africkom kontinente

Začiatok rozvojových aktivít Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU je spojený s rokom 1998 s africkou krajinou Keňa, kde sa v spolupráci s lokálnym partnerom zrealizovali rôzne zdravotné, sociálne a vzdelávacie projekty predovšetkým v slumových oblastiach hlavného mesta Nairobi.

Od roku 2001 FZaSP nasmerovala svoje rozvojové aktivity aj do ďalšej krajiny, a to Južného Sudánu.

Koncom roka 2013 boli úspešne ukončené dva veľké dvojročné projekty v oboch spomínaných afrických krajinách v spolupráci s FZaSP, s lokálnymi partnermi a za podpory SlovakAid. V Južnom Sudáne, konkrétne v oblasti Mapuordit, prebehol projekt s názvom „**Posilnenie kontinuálnej starostlivosti o matku a dieťa pomocou viacstupňovej vzdelávacej intervencie v Južnom Sudáne**“ v spolupráci s Diecézou Rumbek. Počas projektu sa zabezpečovala zdravotná starostlivosť o matku a dieťa v nemocnici v Mapuordite, vzdelanie zamestnancom nemocnice a študentom Rumbekkej odbornej školy pre zdravotné sestry a taktiež tzv. out-reach program, čo znamená osvetové (edukačné) aktivity pre matky a mužov v nemocnici a v komunite. V Keni svoje aktivity fakulta nasmerovala na pobrežie, blízko mesta Mombasa, s pro-

jektom „**Sociálno-zdravotnícka starostlivosť o podvyživené deti do 5. roku života a ich matky v regióne Kwale**“ v spolupráci s Kwale District Hospital.

Počas projektu bolo vyškolených 50 komunitných zdravotníckych pracovníkov a zriadené tri nutričné centrá poskytujúce dennú sociálno-zdravotnícko-edukačnú starostlivosť podvyživeným deťom a ich matkám. Súčasťou projektových aktivít boli aj vzorové záhradky popri nutričných centrách, kde sa pestovali dostupné a nenáročné lokálne plodiny a zároveň matky

našich detských klientov prácou na záhradkách získali zručnosti a znalosti v oblasti pestovania plodín na zabezpečenie stravy pre svoje deti a rodiny.

FZaSP zriadila v regióne Kwale aj vlastné špecifické pracovisko, ktoré plní činnosti vo vedecko-pedagogickej oblasti verejného zdravotníctva, tropickej medicíny, sociálnej práce, ošetrovateľstva a laboratórnych metód, ako aj rozvojové činnosti v oblastiach vzdelávania, ľudských práv, zdravia a budovania kapacít. V mesiacoch október – november 2013 sa na detašovanom pracovisku v Kwale zrealizovali tri malé projekty, a to „**Zlepšenie úspešnosti ochrany obyvateľov regiónu Kwale pred infekčnými ochoreniami pomocou mobilnej IT technológie**“, „**Meranie kvality vnútorného ovzdušia**“ a cieľom tretieho mikrograntu bolo zabezpečenie kontinuity práve ukončeného dvojročného projektu zameraného na podvýživu detí v regióne Kwale.

Detašované pracovisko chce v ďalšom období pokračovať v napĺňaní stanovených cieľov realizovaním rozbehnutých a nových aktivít z oblasti vzdelávania, výskumu, zdravotníctva a sociálneho rozvoja, a tak prispievať k napĺňaniu miléniových rozvojových cieľov.

FZaSP nezaháľa a má rozbehnuté rozvojové aktivity aj v tomto novom roku. Fakulta podala žiadosť na Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR o program na vysielanie dobrovoľníkov do rozvojových krajín. *Našou snahou je poslať do Kene cez obdobie letných prázdnin dobrovoľníkov z radov študentov, aby získali skúsenosti a zručnosti priamo zo špecifického terénu.* Okrem toho pravidelne sa organizuje na fakulte tzv. *Africké fórum* pod vedením prodekanke pre zahraničné vzťahy a rozvoj a OZ Albert.

Ide o diskusné fórum, otvorené pre verejnosť, s cieľom vymieňať si informácie o aktuálnych aktivitách, vytvárať priestor pre podnety a pripomienky, podporu projektov a vzdelávania, nábor nových záujemcov pre rozvojovú prácu, fundraising a i.

Katedra rozvojových štúdií a tropického zdravotníctva je v procese prípravy dvoch nových projektov v spolupráci so SlovakAidom tak v Južnom Sudáne, ako aj v Keni. Ide o dvojročné projekty v rokoch 2014 – 2016. Sudánsky projekt nadviaže na zdravotnú starostlivosť poskytovanú v nemocnici v Mapuordite, okrem toho má zámer rozvíjať out-reach program v komunitách a spustiť nutričný program. Špecifikom pripravovaného nového kenského projektu je spolupráca dvoch fakúlt TU, a to Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce a Pedagogickej fakulty. Zámerom projektu je vybudovanie materských škôlok popri zriadených nutričných centrách v regióne Kwale a podieľať sa tak na rozvoji predškolského vzdelávania v danej oblasti, a popritom vytvoriť mobilné nutričné jednotky s cieľom dostať sa do vzdialených a ťažko dostupných lokalít v regióne Kwale a ísť do prirodzeného prostredia klienta a poskytnúť mu adekvátnu pomoc či podporu.

Bližšie informácie k rozvojovým aktivitám nájdete na webovej stránke fakulty. Ak by ste sa rozhodli podporiť myšlienku rozvojovej pomoci finančným príspevkom, môžete tak urobiť cez OZ Albert, ktoré vzniklo pre podporu FZaSP s cieľom prispievať k rozvoju spoločnosti v oblasti zvyšovania vzdelanostnej úrovne všetkých vrstiev obyvateľstva.

Zuzana Kráľová

Foto: Zuzana Kráľová, Matúš Nemet

Představujeme nového dekana
Fakulty zdravotnictva a sociální práce
prof. MUDr. *Jaroslav*
Slaný, CSc.

sa narodil v roku 1957 v Moravskej Ostrave. Štúdium všeobecného lekárstva ukončil promóciou na Lekárskej fakulte Masarykovej univerzity v Brne v roku 1982. Za kandidáta vied v odbore pediatria bol menovaný na Lekárskej fakulte Masarykovej univerzity v roku 1993. Habilitačný proces vo vednom odbore Ošetrovateľstvo prebehol v roku 2006 na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity. Menovací proces profesora sa konal na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce svätej Alžbety v Bratislave a v roku 2011 ho prezident Slovenskej republiky menoval za profesora sociálnej práce. V rokoch 2005 – 2008 bol dekanom Zdravotne sociálnej fakulty Ostravskej univerzity a v rokoch 2008 – 2009 riaditeľom (zakladateľom) Inštitútu zdravotníckych štúdií Univerzity Tomáša Baťu v Zlíne. S Fakultou zdravotníctva a sociálnej práce našej univerzity spolupracuje od roku 1997. Zdravotnícko-manažérske zručnosti preukázal v zodpovedných funkciách námestníka riaditeľa Fakultnej nemocnice Ostrava (4 roky), prednostu Kliniky detského lekárstva Fakultnej nemocnice Ostrava (18 rokov) a primára Detského lekárstva Mestskej nemocnice v Ostrave (3 a pol roka).

Profesor Jaroslav Slaný je členom mnohých domácich a zahraničných odborných spoločností, predsedom pracovnej skupiny pre Etiku v pediatrii v rámci Českej pediatrickej spoločnosti, členom redakčných rád, vedeckých rád univerzít a fakúlt, je súdnym znalcom v odbore pediatria, podpredsedom grantovej komisie Ministerstva zdravotníctva ČR (IGA MZ) pre obory pediatria a genetika, bol prezidentom či členom vedeckých výborov viacerých kongresov v Českej republike i zahraničí, je zakladateľom Moravskosliezskych pediatrických dní (každoročne od roku 1993) a Ostravského dňa preventívnej a sociálnej pediatrie – akcií s tradične medzinárodnou účasťou. Je rytierom Rádu Maltézskych rytierov a členom mnohých hudobných a kultúrnych organizácií, v rokoch 2006 – 2012 bol riaditeľom Medzinárodného hudobného festivalu Janáčkovce Hukvaldy. Medzi jeho ďalšie záujmy patria divadlo, história, literatúra, výtvarné umenie a estetika, príroda, kynológia a turistika...

Profesor MUDr. Jaroslav Slaný, CSc. prevzal 1. januára funkciu dekana Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce s nasledujúcimi predsavzatiami.

Zvolení dekanom fakulty Trnavskej univerzity cítim ako úkol i česť – vždy jsem vnímal univerzitu v Trnavě jako vysoké učení ukotvené v tradici, ale současně obrácené do budoucnosti. Samotnou fakultu znám již více než patnáct let – jako významnou školu, jejíž renomé přesahuje hranice Slovenska.

Po svém nástupu jsem se postupně setkal s vedoucími jednotlivých oborů na fakultě (tedy veřejného zdravotnictví, ošetrovateľství, klinické medicíny, laboratorních metod, sociální práce...), a to nejen proto, abych se blíže seznámil se situací v těchto oborech, probral jejich úspěchy, ale i problémové oblasti, zjistil stav přípravy k jednomu ze dvou nejvýznamnějších úkolů letošního roku - a to přípravy akreditace fakulty, ale také abychom již postupně začali s přípravou druhého zásadního úkolu, tedy přípravou dlouhodobého plánu rozvoje fakulty do roku 2020. Bude významné věnovat se velmi pečlivě tomuto úkolu, spolu s aktualizací mise a vize naší fakulty, analyzovat, kam jsme se v posledních letech dostali, a kam chceme jít dál... je nanejvýše žádoucí využít existence různých oborů na fakultě k jejich vzájemné spolupráci a práci - jako naši určitou „přidanou hodnotu“, kterou se právě naše fakulta může s úspěchem vykázat... Těch společných témat může být opravdu celá řada, jako např. problematika obezity naší populace, dále je to např. problematika úrazů, problematika seniorů par excellence, lze se zabývat zkoumáním determinant zdraví napříč těmito obory... – tyto a řada dalších témat, spolu s našimi aktivitami ve „třetím/rozvojovém/ světě“ (ve spolupráci i s dalšími fakultami naší univerzity) budou náplní našich diskusí nad dlouhodobým plánem fakulty.

Svou hlavní pozornost chci věnovat především lidem, tedy jak zaměstnancům, tak i studentům naší fakulty - a to jak z hlediska podmínek pro jejich práci či studium (vypracování osobních plánů jejich odborného růstu, kontextu technického i prostorového zázemí pro výuku i výzkum apod.). Věřím, že mými výraznými pomocníky ve všech mých plánech bude vedení fakulty spolu s Akademickým senátem.

Bohumil Chmelík

Vyštudovala na Právnickej fakulte UK v Bratislave, kde pôsobila ako vysokoškolská učiteľka. Advokátka, od roku 2006 je vedúca Katedry správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva na Právnickej fakulte TU v Trnave. Dlhoročná členka poradných komisií viacerých ministrov vo veciach preskúmania rozhodnutí ministerstiev, členka Legislatívnej rady vlády SR (1997 – 1998, 2006 – 2010), Stálej pracovnej komisie pre správne právo Legislatívnej rady vlády SR (1999 – 2010), Konzultačného zboru ministra vnútra SR pre otázky aplikácie správneho poriadku (od r. 2005). Jej komerčne najpredávanejšou odbornou publikáciou je komentár k správneému poriadku, za ktorý v roku 2012 získala ocenenie Literárneho fondu – prémiiu za výnimočný vedecký ohlas na jedno dielo. V roku 2013 jej TU v Trnave udelila cenu Antona Hajduka za mimoriadne výsledky vo vedeckej práci. V súčasnosti sa venuje výskumu ochrany základných práv a slobôd pri výkone verejnej správy.

prof. JUDr.

Soňa Košičiarová, PhD.

predsedníčka Akademického senátu Trnavskej univerzity v Trnave

Medzi orgány akademickej samosprávy univerzity patrí akademický senát (AS). Ako vnímate úlohu a význam AS v živote TU?

Postavenie akademického senátu je podľa platnej právnej úpravy pomerne silné. Je však dôležité, aby tento zastupiteľský orgán využíval svoje právomoci naplno a nestal sa formálne fungujúcim príveskom vedenia verejnej vysokej školy. Veľa závisí od kvality, zanietenosti a sebavedomia senátorov. Ja osobne mám z faktického stavu na našej alma mater dobrý pocit.

Majú študenti a zamestnanci TU dostatok informácií o AS a poznajú jeho členov?

Informácie o činnosti senátu, jeho predpisy a zápisnice zo všetkých zasadnutí sú každému prístupné na

hlavnej stránke webového sídla TU. Okrem toho funguje aj špeciálna elektronická úradná výveska zriadená pre potreby senátu univerzity, na ktorej sa zverejňujú informácie v súlade s čl. 54 Štatútu TU v Trnave. Pokiaľ ide o odpoveď na druhú otázku, predpokladám, že členovia akademickej obce, ktorí volia členov akademického senátu univerzity, poznajú kandidátov a podľa toho o nich hlasujú.

AS TU volí kandidáta na rektora univerzity, schvaľuje štatút univerzity, členov vedeckej rady, zástupcu do Študentskej rady vysokých škôl, Komisiu pre ubytovanie študentov. Aké ďalšie úlohy AS považujete za významné?

Senát napríklad schvaľuje návrh rozpočtu univerzity, jej dlhodobý zámer, môže navrhnúť odvolanie rek-

tora z funkcie, vyjadruje sa o podnetoch a stanoviskách správnej rady, vykonáva počas nevyhnutnej doby pôsobnosť akademického senátu fakulty za podmienok a v rozsahu ustanovenom štatútom. Za nemenej významnú považujem jeho kontrolnú funkciu. Uplatnenie tejto právomoci je významným signálom, že niečo riadne nefunguje a treba v konkrétnej veci zjednať nápravu.

Sme jediná štátna univerzita, ktorá sa vo svojom štatúte hlási ku kresťanstvu a vyjadruje tým svoju spätosť s historickou Universitas Tyrnaviensis. Využívajú a uplatňujú členovia AS štatút univerzity pri rozhodovaní?

TU v Trnave má v štatúte zakotvené vyhlásenie o tom, že vo svojej vzdelávacej a vedeckej činnosti vychádza z kresťanských princípov, chce slúžiť

pravde, slobode a humanitným ideálom ľudstva, chráni morálne a duchovné hodnoty, vychováva a vzdeláva v duchu ekumenizmu, tolerancie a vzájomnej úcty. Myslím, že aj keby to takto výslovne upravené nebolo, slušní, čestní a múdri ľudia sa vždy budú správať a rozmýšľať v intenciách proklamovaných hodnôt.

Raz ročne predkladáte akademickej obci správu o činnosti AS za minulý rok. Ktoré informácie budú najdôležitejšími o roku 2013?

Celý rok 2013 sa niesol prednostne v znamení legislatívnej činnosti senátu univerzity. Dôležitým krokom bolo schválenie nového Štatútu TU v Trnave. O jeho vysokej kvalite svedčí i to, že pri registrácii na ministerstve neboli k jeho schválenému zneniu vznesené žiadne zásadné pripomienky. Vzhľadom na novelu zákona o VŠ bolo potrebné schváliť aj ďalšie nové znenia vnútorných predpisov. Bol to náročný pracovný výkon nielen vo vzťahu k senátu, ale aj k predkladateľom návrhov. V tejto súvislosti by som pochválila nadštandardne dobrú spoluprácu tak s vedením univerzity, ako aj s vedeniami fakúlt.

Spomínate si, ktoré boli najťažšie (najzložitejšie) situácie, ktoré AS pod Vaším vedením riešil?

Za najnáročnejšie považujem dve obdobia – prvé, to bol rok 2007 a prvý štvrťrok 2008. Názorové postoje členov akademickej obce univerzity poznamenali schvaľovanie návrhu Štatútu Trnavskej univerzity v Trnave. Konsenzus sa hľadal pomerne ťažko, lebo predstava vtedajšieho vedenia univerzity bola v niektorých kľúčových bodoch striktná a odlišná od názorov senátorov. Druhým bolo obdobie od novembra 2010 do februára 2011, keď senát volil kandidáta na funkciu rektora. Odštartovala ho neúspešná voľba jediného kandidáta, vtedajšieho úradujúceho rektora. V senáte sa postupne začali prejavovať názoro-

vé rozdiely prameniace z ľútosti nad tým, že žiaden kandidát vo voľbách neuspel. Zdlhavosť volebného procesu viedla pod tlakom niektorých médií k zneisteniu časti akademickej obce, ktorá sa zišla na zhromaždení v priestoroch Filozofickej fakulty TU, aby si vypočula názory prítomných členov Akademickej obce senátu TU a dekanov niektorých fakúlt. Verejná diskusia prispela v konečnom dôsledku k upokojeniu. Vo voľbách nedošlo k porušeniu platného zákona, čo potvrdila následne aj kontrola z ministerstva. Jedným z dôvodov, prečo sa atmosféra na univerzite vyhrotila, bolo vtedajšie znenie zákona o VŠ, ktoré neobsahovalo výslovný odkaz na Zákonník práce a zvädzalo k rôznemu výkladu otázky o platnosti mandátov niektorých členov akademickej obce senátu. Uvedený legislatívny nedostatok odstránila až následná novela zákona. Priniesla spresnenie jeho textu v súlade s názorom prezentovaným počas volieb kandidáta na funkciu rektora väčšinou členov akademickej obce senátu univerzity.

V ktorých (problematických) skutočnostiach sa možno obrátiť na AS?

Vo všetkých veciach, ktoré podľa zákona o VŠ a Štatútu TU v Trnave patria do jeho kompetencie. Člen akademickej obce univerzity môže akademickej obce senátu podať podnet, sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. alebo požadovať sprístupnenie informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z. Môže sa obrátiť na ktoréhokoľvek senátora, pretože ten má podľa Rokovacieho poriadku AS TU právo predkladať návrhy.

Z Vášho pohľadu predsedníčky AS, čo by naša univerzita aktuálne potrebovala pre svoj rozvoj a čo treba v živote univerzity zlepšiť alebo zmeniť?

Môžem povedať len toľko – nemáme dôvod nebyť hrdí na našu alma

mater, lebo aj keď nie je veľká, je to univerzita dynamicky sa rozvíjajúca a najmä ambiciózná. Atmosféra na nej je slobodná a tvorivá. Čo si želať viac? Významný a dlhodobý problém, ktorý sa z objektívnych dôvodov nedal doposiaľ vyriešiť, je absencia internátu. Potrebujeme ho ako soľ, aby sme podporili záujem študentov zo vzdialenejších oblastí študovať na TU. Ale i v tomto zmysle svitá na lepšie časy.

Záver rokovania o jednotlivých programových bodoch na rokovaníach AS dosahujete hlasovaním alebo hľadaním konsenzu?

Na zasadnutiach senátu najprv otvorene o všetkom diskutujeme. Priestor na slobodné vyjadrenie názoru musí dostať každý. Nech by boli vyslovené postoje akokoľvek kontroverzné alebo nepríjemné, ak sú vedené snahou o urobenie nápravy, sú vítané. Úlohou predsedu senátu nie je názory ovplyvňovať, ale dbať na to, aby každý člen mohol uplatniť svoje práva vyplývajúce mu z právnych predpisov. Môj postreh je, že senátori si v diskusii vypočujú názory všetkých strán a hlasujú na základe svojho vlastného vnútorného presvedčenia a uváženia. Aj vzhľadom na vysoký počet členov je vylúčené, aby bolo možné vopred odhadnúť alebo ovplyvniť výsledok hlasovania. Osobne ma to veľmi teší, lebo taký stav je podstatou demokratického fungovania kolektívneho orgánu.

Ako znie odkaz pre študentov od univerzitnej profesorky a predsedníčky AS TU?

Užite si svoj študentský život naplno, aby ste naň spomínali len v dobrom.

Vyznajte svoje životné krédo...

Vždy je tretia možnosť.

Za rozhovor ďakuje Bohumil Chmelík

– sociálna starostlivosť o najviac odkázaných na pomoc včera a dnes

V predchádzajúcom čísle nášho časopisu sme sa oboznámili s miestom praxe poslucháčov medicíny Trnavskej univerzity, ktorými boli mestská nemocnica (xenodochium) a lazaret. V rokoch 1775 – 1776 bolo v lazarete ubytovaných 20 až 30 žobrákov. O stravu, pokiaľ na ňu stačili príspevky a milodary, sa staral kuchár. Obyvatelia Lazaretu dostávali cez deň dve jedlá a týždenne na chlieb 12 denárov. Z jedálneho lístka z roku 1780 sa dozvedáme o množstve a druhu potravín použitých pre stravníkov. Nedeľný obed sa skladal z polievky s haluškami, hlavný chod z mäsa a kapusty. Celkové množstvo mäsa použitého na jeden deň bolo 7 libier (Viedenská libra = 0,56006 kg). V pondelok bola šošovicová polievka, mäso s kapustou, v utorok chlebová polievka, mäso s kapustou, v stredu bôbová polievka, halušky

so syrom (tvarohom), vo štvrtok chlebová polievka, mäso s kapustou, v piatok bôbová polievka, ryba alebo halušky so syrom. V sobotu obyvatelia lazaretu nedostávali teplú stravu len väčší peceň chleba. Úroveň životných podmienok v lazarete bola závislá od výšky príspevkov dobrodincov, niekedy si stravu museli zadovážiť aj žobraním. Povinnosťou ubytovaných bolo sa v príľahlej kaplnke modliť ráno o šiestej a odpoľudnia o štvrtej ruženec a spievať mariánsku antifónu „Stella coeli...“ za odvrátenie moru a za všetkých svojich dobrodincov. Zdraví mali pomáhať chorým a nevládnym alebo inak pomáhať lazaretu.

Napríklad v roku 1774 spracovávali konope a ľan pre dve manufaktúry založené v Trnave na výrobu textílií. V lazarete sa postarali aj o pocestných chorých žobrákov, kým neozdraveli. Rovnako sa im dostalo pohostenia na sviatok sv. Martina (11. novembra), sv. Fabiána a Šebastiána (20. januára). V roku 1778 žilo v Trnave 94 osôb odkázaných na dobročinnosť, z nich žilo 28 v ústavnej starostlivosti lazaretu. Dnes Mestský úrad v Trnave poskytuje služby v zmysle zákona 448/2008, resp. Všeobecne záväzného nariadenia 318/2008 o poskytovaní jednorazových sociálnych dávok Mestom Trnavou, sociálne poradenstvo poskytuje referát sociálnej pomoci počas celého roka každému bezdomovcovi s trvalým pobytom na území mesta. V službe bezdomovcom mesto spolupracuje s Trnavskou arcidiecéznou charitou – Centrom pomoci človeku, ktorého činnosť predstavuje: Sociálne poradenstvo, nízkoprahové denné centrum a distribúcia časopisov Nota Bene a Cesta. Centrum navštevuje denne 20 až 40 klientov, ale eviduje 105 ľudí bez domova. Hlavným cieľom denného centra je pomoc pri napĺňaní základných životných potrieb, pracovná terapia a motivácia k zmene života, Centru chýba funkčné chránené pracovisko pre tých, ktorí chcú znovu nadobudnúť stratené pracovné návyky. Základné poradenstvo využilo v roku 2013 približne 100 ľudí. Veľký priestor pre aktivity dostanú dobrovoľníci v plánovanom dobrovoľníckom centre v Trnave.

Alžbeta Hološová, Ústav dejín TU

Filozofická fakulta

Doktorandský deň na Filozofickej fakulte

Tesne pred začiatkom letného semestra a po dizertačných skúškach sa v stredu 12. februára 2014 na Filozofickej fakulte uskutočnil už štvrtý ročník *dies doctoralis*, doktorandskej konferencie, na ktorej doktorandi fakulty prezentujú doterajší stav svojho výskumu, prípadne čiastkové sondy do problematiky témy vlastnej dizertačnej práce. **Dies doctoralis** ponúkol aj tento rok vynikajúcu možnosť oboznámiť sa s prácou doktorandov všetkých odborov a vzájomne načerpať podnety, ktoré na konferencii povstali vo forme otázok a diskusných podnetov.

V dopoludňajšom bloku sa predstavili doktorandi odboru systematická filozofia: Peter Cibira, ktorý sa zaoberal možnosťami chápania sveta ako domova na pozadí dialógu medzi filozofiou a teológiou, a Lukáš Procháska, ktorý zaujal referátom o úlohe metafory v interpretácii filozofických konceptov. Igor Strýček, doktorand odboru etika a morálna filozofia ponúkol kolegom úvahu o existenciálnej analýze utrpenia na pozadí Solženicynovho diela.

Ďalší externý doktorand odboru, Kristián Bozay, sa zamýšľal nad problematikou náboženskej identity v postmodernom filozofickom myslení. Mária Podmajerská (obr.) z odboru sociálna psychológia referovala o nesmierne podnetnom probléme tzv. vzťahovej väzby a podobne ako jej kolegyňa vzbudila v publiku osobitný záujem. Jana Štrbková predstavila vlastný štatistický výskum venovaný materstvu a zvoleným podporným faktorom. Dopoludňajší blok ukončili doktorandi odboru dejiny a teória umenia a architektúry. Richard E. Pročka (obr.) sa zaoberal otázkou možného vplyvu zobrazení sv. Františka z Assisi z oblasti dnešného Talianska na vznik obrazového cyklu sv. Antona Pustovníka v gotickom kostole v Dravciach, a Peter Megyesi sa venoval ikonografii stredovekej nástennej maľby v kostole sv. Margity v Turčianskom Jasene.

Popoludňajší blok otvorili referáty doktorandov odboru klasická archeológia. Dramatický Tomáš Kolon uchvátil publikum referátom o kvádkových sídliskách v súvislosti s výskytom terry sigillaty a Tomáš Petráško (obr.) sondou do problematiky nálezov rímskych pracovných nástrojov. Program pokračoval prezentáciami doktorandov odboru slovenské dejiny. Dana Stoklasová referovala o zvolenej etape dejín benediktínskeho opátstva v Hronskom (Svätom) Beňadiku vo svetle dochovaných záznamov tzv. hodnoverného miesta. Adrián Lančarič ponúkol kolegom sondu do problematiky dejín panstva Ostrý Kameň do konca 18. storočia. Jana Bauerová sa venovala slovenskému menšinovému školstvu v Rumunsku v rokoch 1939 – 1944 a konferenciu zakončil svojím referátom Tomáš Hrubý, ktorý sa zameril na funkciu svedkov hodnoverných miest na príklade Nitrianskej župy do 14. storočia.

V záverečnej diskusii sa znova konštatovalo, že *dies doctoralis* sa už na fakulte zažil ako významná celofakultná udalosť. V ďalšom ročníku sa fakulta bude snažiť sprístupniť podujatie aj poslucháčom z radov denných študentov prvého a druhého stupňa štúdia.

Novinky z publikačnej činnosti

Aké sú kritériá identity osoby pretrvávajúcej v čase? Aký je vzťah identity a psychologickéj kontinuity osobnosti? Možno pojem osoby, osobnosti pokladať za prirodzený druh? Čo tvorí spoločnú platformu skúmania identity osoby vo filozofii, psychiatrii a neurovede? Aké miesto zohráva sloboda vôle v konaní

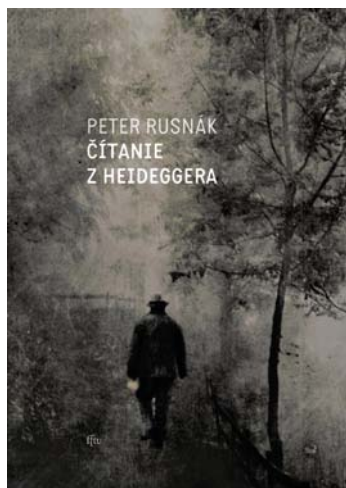
individua? Zodpovedať aspoň na niektoré z týchto otázok sa podujal kolektív autorov pod vedením Silvie Gálíkovovej v publikácii s príznačným názvom **Človek a jeho identita**. Autori nadviazali na problematiku osoby a osobnosti, ktorá sa v dejinách myslenia stala jednou z večných, stále otvoreným tém.

Práca Márie Kozelkovej **Poruchy vyšších zrakových funkcií detí s detskou mozgovou obrnou. Montessori terapia** je zameraná na problematiku vyšších zrakových funkcií u detí s detskou mozgovou obrnou, zhodnotenie ich výkonov v porovnaní s normou a následne sledovanie

zmien, ktoré nastanú v priebehu aplikácie Montessori terapie. Z teoretického hľadiska sa tiež venuje plasticite nervového systému, čo je významný faktor a zároveň podmienka úspešných terapeutických zmien v procesoch vývinovej rehabilitácie. Zvlášť rozoberá Montessori terapiu, jej historické a pedagogické východiská, techniky, špecifiká terapeutickéj situácie, ako aj možnosti tejto terapie ako súčasť kognitívnej rehabilitácie detí s detskou mozgovou obrnou.

Kniha Petra Rusnaka **Čítanie z Heideggera** je fragmentom práce autora s textami, ktoré spoluurčovali a stále významne ovplyvňujú nielen európske filozofické myslenie, ale skrze neho celú európsku kultúru a následne i kultúru prebývania človeka na našej Zemi. Úsilie o porozumenie textu sprevádza vedomie

vďačnosti i pokory, s ktorou kráča pútnik po už vytýčenom smere vyšliapanej cesty. Kniha o inšpiratívnej filozofii Martina Heideggera je nielen pokusom klásť otázky a hľadať na ne odpovede v kontexte Heideggerovho myslenia, ale zároveň je nesená záujmom o dialóg v komparatívnej etike. Dialóg, v ktorom sa na spoločnej ceste „horskej výchovy“ stretáva filozof s tradíciou, autor s čitateľom, učiteľ so žiakom, pričom obdarovanými na tejto ceste budú môcť byť všetci.

Vedecká monografia Daniela Škovieru **Miloslav Okál. Prvý slovenský profesor klasickej filológie** sa zaoberá životnými osudmi významnej postavy slovenskej vedy. Je prvou monografiou venovanou univerzitnému profesorovi Komenského univerzity v Bratislave

a zároveň aj nestorovi klasickej filológie a významnému neolatinistovi, ktorý svojou prácou ovplyvnil tri generácie klasických filológov na Slovensku. Autor v jednotlivých kapitolách načrtáva životnú cestu prof. Okála od jeho detstva až po dôchodkový vek, hodnotí jeho pedagogické pôsobenie, vzťah k antickej filozofii, gréckemu dramatikovi Aristofanovi a prínos k novolatinickým štúdiám na Slovensku. V samostatnej kapitole sa venuje Okálovým prekladateľským aktivitám.

Erika Juríková
Ladislav Tkáčik

Pedagogická fakulta

Zahraniční experti na katedre školskej pedagogiky PdF TU

Koncom minulého roka privítala pedagogická fakulta a v rámci nej katedra školskej pedagogiky významných odborníkov z troch krajín – USA, Ruskej federácie a Turecka. Katedra dlhodobo spolupracuje s Department of Education, Scranton Univerzity, Pensylvánia, USA, ktorý sa zaoberá prípravou predškolských učiteľov a učiteľov primárneho vzdelávania. Reprezentantka tejto inštitúcie, prof. Tata Mbugua, navštívila katedru, pričom jej program zahŕňal spoločnú účasť s členmi katedry školskej pedagogiky na odbornej konferencii, stretnutia s predstaviteľmi univerzity a fakulty a hosťujúcu prednášku pre študentov doktorandského štúdia o predškolskom vzdelávaní v USA a Keni.

Pod vedením prof. Mbugua sa uskutočnil aj svojou formou veľmi zaujímavý interaktívny seminár medzi študentmi predškolskej a elementárnej pedagogiky v Trnave a medzi partnerskými študentmi v Scrantone. Tento interaktívny seminár mal podobu online videokonferencie. S partnerskou inštitúciou v Scrantone rozvíja katedra, okrem učiteľských mobilít, aj spoločnú vedeckú, publikačnú a projektovú činnosť.

Katedru navštívili aj vedúce pracovníčky jednej z najväčších ruských univerzít, Štátnej pedagogickej univerzity A. N. Herzena, konkrétne dekanica Inštitútu detstva, profesorka Nina A. Notkina a vedúca katedry predškolskej pedagogiky, prof. Alexander Givivna Ghoghoberidze. Ide o najstaršiu a najprestížnejšiu katedru predškolskej pedagogiky v celom Rusku. Obe katedry intenzívne spolupracujú na tvorbe spoločného magisterského študijného programu v odbore predškolská pedagogika, ktorý by mal začať fungovať od roku 2015. Obe významné odborníčky okrem stretnutí s reprezentantmi univerzity a fakulty realizovali aj hosťujúcu prednášku pre študentov doktorandského študijného programu Školská pedagogika.

Tretiu významnú návštevu predstavuje mesačný výskumný pobyt doktorky Evrim Üstünlüoğlu z Ekonomickej univerzity v Izmiře (Turecko), riaditeľky centra cudzích jazykov tamojšej univerzity, ktorá s podporou katedry vykonávala výskum kvality vysokoškolského vzdelávania na pedagogickej fakulte z hľadiska študentov a učiteľov. Údaje získané počas jej výskumného pobytu budú komparované s údajmi získanými na iných univerzitách v zahraničí, čo môže poskytnúť zaujímavý obraz o kvalite a vnímaní vysokoškolského vzdelávania z medzinárodnej perspektívy. Okrem vykonávania svojej výskumnej činnosti prezentovala doktorka Üstünlüoğlu poznatky o školskom systéme v Turecku v rámci kurzu Komparatívnej pedagogiky študentom doktorandského štúdia.

Ondrej Kaščák, Foto: Iveta Sedliaková

Na Pedagogickej fakulte sme opäť privítali uchádzačov o štúdium

Dňa 21. 1. 2014 sa v priestoroch Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave konal Deň otvorených dverí. Uchádzačov o štúdium vítali pracovníčky študijného oddelenia vo vestibule fakulty. V prezentácii im poskytli informácie o fakulte, jej pracoviskách a informácie o ponúkaných študijných programoch. Podrobné informácie o obsahu študijných programov,

ich priestorovom, informačnom a technickom zabezpečení, ako aj uplatnení po ich absolvovaní poskytli, podľa záujmu uchádzačov, príslušní študijní poradcovia na jednotlivých katedrách.

Pútavým spestrením prezentácie o Pedagogickej fakulte TU bola jej časť „Čo Ťa tu ešte čaká?“, v ktorej sa uchádzačom prezentovali neformálne akcie fakulty a uni-

verzity, ako aj študentský život. Na akcii sa zúčastnilo približne 300 uchádzačov. Okrem tejto aktivity sme na zvýšenie popularity našej fakulty zriadili účet na stránke youtube, kde prezentujeme video o možnostiach štúdia na Pedagogickej fakulte. Ďalšími nástrojmi na zlepšenie

informovanosti uchádzačov o pedagogické a učiteľské štúdium bola inzercia v regionálnych i celoslovenských periodikách. Veríme, že tieto aktivity napomôžu zlepšiť kvalitu uchádzačov o ponúkané študijné programy.

Viera Peterková

Slovensko na konferencii v Berne zastupoval aj pedagóg našej fakulty

Dňa 24. 1. 2014 sa na Teologickej fakulte Univerzity Bern vo Švajčiarsku konala medzinárodná vedecká konferencia na tému *Kresťanská a islamská starostlivosť o duchovné dobro: ich príspevok k spolužitiu v multikultúrnej a multireligióznej spoločnosti* ako súčasť projektu *Sociálna integrácia ľudí z rôznych náboženstiev prostredníctvom interkultúrnej a medzináboženskej spolupráce v oblasti pastorálneho poradenstva* financovaného z Programu celoživotného vzdelávania EU.

Slovensko na konferencii zastupoval prof. ThDr. Július Filo a PaedDr. ThDr. Monika Zaviš, PhD., z Evanje-

lickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a doc. PaedDr. Martin Dojčár, PhD., z Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. Účastníci konferencie prezentovali svoje skúsenosti z pastorálneho pôsobenia vo verejnej sfére predovšetkým vo Švajčiarsku a v nemecky hovoriacich krajinách EU a diskutovali výzvy, prípadne sporné body, ktoré so sebou prináša sociálne pôsobenie v multikultúrnom a multireligióznom prostredí západných demokracií.

Martin Dojčár

Výstava slovenského výtvarníka Milana Špaka

Galéria Jána Koniarka v Trnave prezentovala v mesiaci marec 2014 v priestoroch Synagógy - Centra súčasného umenia výstavu z tvorby slovenského výtvarníka Milana Špaka.

Mgr. art Milan Špak je absolventom Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave a Technickej univerzity v Košiciach. Od roku 2000 vystavuje doma aj v zahraničí (USA, ČR, Maďarsko, Rumunsko).

Na výtvarnej scéne si Milan Špak prešľapáva cestu svojím dôrazom na kontemplatívny moment vlastnej výtvarnej produkcie, prípadne jej recepcie, ambíciou výtvarným jazykom a prejavom postihnúť či poodhaliť alebo azda komunikovať, nakoľko je to možné, hlbšiu dimenziu zmyslu, ukrytú pod fenomenálnou vrstvou formy a farby. Ono „hľadanie zmyslu“ znamená v autorovom chápaní skôr „dotyk zmyslu“, ako sa realizuje v akte estetickéj kontemplácie, nikdy nie jeho uchopenie či privlastnenie.

Inšpiráciou transcendujúceho pohybu „odkrývania zmyslu“ sú mu, v pripravovanej inštalácii, pohnuté dejiny štátnosti a kultúry Tibetu v súčasnosti. Na pozadí národnej traumy z anexie a genocídy, zoči-voči strate politickej, kultúrnej a náboženskej autonómie tibetského ľudu sa otázka o zmysle vynára s osobitnou naliehavosťou.

Avšak skôr ako na politickú rovinu, autor poukazuje na osobnú rovinu dejinných udalostí, ktorých paralely nachádzame v rôznych podobách v rôznych regiónoch, kultúrach a civilizáciách (spomeňme len nedávny „balkánsky konflikt“). Národná trauma sa v Tibete stáva osobnou traumou možno viac ako kdekoľvek inde. Z ohniska politickej krízy v Tibete vzplanuli početné osobné krízy a rozhoreli sa plameňom zápalnej sebaobety.

Päťdesiatpäť prázdnych mníšskych rúch inštalovaných v priestore Synagógy je pripomienkou stoviek živých pochodní Tibeťanov, ktorí dobrovoľne obetovali svoje životy od krvavého potlačenia tibetského národného povstania v roku 1959, ale aj desať tisícov bezmenných popravených a umučených. Číslo 55 zároveň symbolicky pripomína 55 rokov absencie politickej, kultúrnej a náboženskej autonómie.

Názov inštalácie, tradičné tibetské zvolanie Lha Gyalo (vítazstvo bohom), súčasne naznačuje, že rezignácia na nájdanie zmyslu nemusí byť konečnou odpoveďou na krízu, nech je akákoľvek – politická, kultúrna či osobná, ale kríza sa v ľudskej rovine môže stať podnetom na osobnú transformáciu, na obrátenie životného pohybu a na pochopenie hlbšieho zmyslu existencie.

Martin Dojčár

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

Rovnosť príležitostí pre ženy a mužov v akademickom prostredí

Od roku 2013 pracovná skupina na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce realizuje v rámci 7. rámcového programu Európskej komisie projekt GENOVATE, ktorého hlavným cieľom je zlepšenie rovnosti príležitostí pre ženy a mužov v akademickom prostredí. Projekt je štvorročný, končí sa koncom roku 2016. Marec 2014 bol pre nás, členov projektovanej pracovnej skupiny, veľmi významný: dňa 4. 3. 2014 sme zorganizovali v átriu na Rektoráte TU „World Café“, čiže akúsi „Kaviareň Svet“, v rámci ktorej sme prezentovali projektové ciele, základné koncepty rovnosti príležitostí žien a mužov v akademickom prostredí a uskutočnili sme malý prieskum o povedomí študentov a zamestnancov TU o tematike rodovej rovnosti.

Na druhý deň, 5. marca 2014, sa konala v Aule Pázmaneum na pôde FZaSP medzinárodná konferencia k projektu GENOVATE. Na konferencii vystúpila koordinátorka projektového konsorcia prof. Uduak Archibong z University of Bradford (GB), prof. Theresa Rees, medzinárodná odborníčka na rodovú rovnosť z University of Cardiff (GB), doc. Mariana Szapuová z Centra rodových štúdií na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a JUDr. Gregory Fabian, medzinárodný konzultant v oblasti ľudských práv. Na konferencii sa rozoberali rôzne aspekty rovnosti príležitostí pre ženy a mužov, so zvláštnym zreteľom na univerzitné prostredie. K diskusii prispeli aj predstavitelia viacerých slovenských inštitúcií, ktoré sa problematikou rodovej rovnosti zaoberajú, ako je Inštitút rodovej rovnosti v Trnave a Inštitút sociálnych a kultúrnych štúdií Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Najbližší ďalší krok projektu, ktorý je pred nami, je vypracovanie plánu rozvoja kariéry pre FZaSP, ktorý zohľadní aspekty rovnosti príležitostí pre ženy a mužov vo výskume a inováciách.

Alexandra Bražinová

Predstavujeme kliniky Fakultnej nemocnice v Trnave - výučbové pracoviská FZaSP

Prvou klinikou, ktorú sme v tejto rubrike predstavili, bola Klinika anesteziológie a intenzívnej medicíny (3/2013), v tomto čísle pokračujeme **Chirurgickou klinikou**.

Chirurgia v Trnave má bohatú históriu. Prvá nemocnica Špitál sv. Kríža bola v Trnave založená v roku 1362. Chirurgia bola v tom čase činnosťou, ktorú vykonávali holiči a kúpeľníci. Až o storočie neskôr sa remeslu venovali vyučení chirurgovia, ktorí sa usadili v mestách a začali sa združovať do cechov, ktoré dbali o určitú profesio-

nalitu. V roku 1769 bola Trnavská univerzita doplnená o lekársku fakultu a v rámci nej prebiehala aj výučba chirurgov, ktorí v tom čase museli absolvovať osobitné univerzitné nelekárske vzdelanie a po celých nasledujúcich 100 rokoch získavali titul magistra chirurgie. Až koncom 19. storočia sa v chirurgii začali vzdelávať lekári.

Župná nemocnica v Trnave vznikla v roku 1824. Chirurgii sa nemocnica venovala len okrajovo. Prvým lekárom s plnou chirurgickou erudíciou bol MUDr. Pavol Nagy, ktorý pôsobil v Trnave v rokoch 1904 až 1915 a doviedol chirurgiu na takú úroveň, že v roku 1912 bol v Trnave dostavaný moderný chirurgický pavilón s röntgenom a sterilizáciou a v tom čase patril k najmodernejším na území Slovenska. Vo vojnovom období poklesol počet operačných výkonov, nemocnica slúžila najmä na doliečovanie vojnových poranení. Chirurgické oddelenie v tom čase viedol MUDr. Aurel Candea. Od roku 1920 nasledoval rad primárov, ktorí odovzdali trnavským pacientom roky svojho života a každý svojím dielom prispel k napredovaniu odboru. Viacerí z nich a ich žiaci presiahli rámec okresnej nemocnice: 1920 – 1933 MUDr. Karol Krčméry, 1934 – 1951 MUDr. Mikuláš Nádaši, 1951 – 1961 doc. MUDr. Andrej Kukura, 1961 – 1975 doc. MUDr. Vojtech Bruoth, 1975 – 1991 MUDr. Štefan Holúbek, CSc., od 1991 prof. MUDr. Miroslav Danaj, CSc.

Chirurgická klinika FN v Trnave vznikla na pôde Chirurgického oddelenia Nemocnice s poliklinikou v roku 1994. Stala sa výučbovou bázou predmetu chirurgia v odboroch ošetrovatelstvo a verejné zdravotníctvo. Po presťahovaní do novej budovy „Pavilónu chirurgických disciplín“ v roku 2007 poskytuje klinika svojim pacientom kvalitnú chirurgickú starostlivosť vo vhodných priestoroch s komplexným technickým vybavením a modernými operačnými sálami.

Prednostom Chirurgickej kliniky je prof. MUDr. Miroslav Danaj, CSc., ktorý od roku 1994 prednáša na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce, je členom Akademického senátu Trnavskej univerzity. Primárom kliniky je MUDr. Igor Kehér. Klinika na 60 lôžkach poskytuje starostlivosť v celom rozsahu všeobecnej chirurgie s oso-

bitným zameraním na onkochirurgiu, útrobnú a cievnu chirurgiu konvenčným, ako aj laparoskopickým operačným postupom, ale aj miniinvazívne rektálne výkony. V ostatných rokoch sa lekári na klinike špecializujú aj na miniinvazívne zákroky u ťažkých stavov obezity, ale aj refluxnej choroby žalúdka a kompresívnych cievnych ochorení. Na priemerne 2500 operačných výkonoch za rok sa v súčasnosti podieľa 14 lekárov chirurgov. Obohatením poskytovanej starostlivosti je spolupráca s odborníkom na minimálnu invazívnu chirurgiu doc. MUDr. Pavlom Holéczyom, CSc. z Českej republiky a s plastickým chirurgom MUDr. Vladimírom Zacharom, PhD. Cievny chirurg MUDr. Tibor Molčan sa stal kmeňovým pracovníkom kliniky.

K rozvoju kvalitnej starostlivosti o pacientov prispieva systematické vzdelávanie sestier. Významnú úlohu v rozvinutí moderných foriem ošetrovateľskej starostlivosti zohrala Ing. Eva Pauerová, PhD. na poste vrchnej sestry.

Neoddeliteľnou súčasťou preventívno-liečebnej a pedagogickej činnosti Chirurgickej kliniky je vedecká a publikačná činnosť. Klinika organizačne pripravila deväť vedeckých konferencií s medzinárodnou účasťou, ktoré sa konajú pod názvom „Trnavský chirurgický deň“.

Prof. MUDr. M. Danaj, CSc. je autorom 6 monografií a vysokoškolských učebníc. Publikuje v domácich i zahraničných odborných časopisoch, je členom redakčnej rady časopisu Slovenská chirurgia. Monografia „Syndróm hornej dutej žily a jeho liečba“ bola ocenená Slovenskou chirurgickou spoločnosťou ako najlepšia odborná publikácia za rok 2011. Slovenská lekárska spoločnosť udelila profesorovi Danajovi striebornú medailu „Za zásluhy o Slovenskú lekársku spoločnosť“.

bch

Socha sv. Jána Nepomuckého

Na nároží budovy Lekárskej fakulty historickej Trnavskej univerzity, terajšej FZa-SP, je socha sv. Jána Nepomuckého, datovaná rokom 1732. Svätec je známy ako mučeník, zabitý bol kvôli spovednému tajomstvu. Narodil sa okolo roku 1340 v Pomuku, dnešnom Nepomuku, zavraždený bol 20. marca 1393 v Prahe. V kresťanskej ikonografii býva zobrazovaný ako kanonik s biretom na hlave, naokolo svätožiary je päť hviezdíčiek (znázorňujúcich päť Kristových rán, ale tiež päť písmen slova *tacui* – mlčal som), kríž a ratolesť v ruke.

Sv. Ján z Nepomuku patrí k významným svätcom, uctievaný je vďaka jezuitským misiám v mnohých krajinách Európy a Latinskej Ameriky. Svätójánske sochy sú typickým atribútom slovenskej krajiny. Ako patróna vôd nachádzame jeho sochu na mostoch a pri riekach. Umiestnenie sochy na Univerzitnom námestí vychádza z jeho patronácie, v minulosti touto časťou Trnavy pretekala rieka Trnávka.

Socha sv. Jána Nepomuckého má na podstavci nasledovný nápis v dobovej nemčine:

K ÚCTE SV. JÁNA Z NEPOMUKU SOM JA JÁN ADAM GRAMAMPUR NE-MECKÝ MAJSTER KRAJČÍR SPOLU S MOJOU MANŽELKOU BARBAROU NECHAL POSTAVIŤ TÚTO SOCHU 5. AUGUSTA 1732

Pred krásnym sochárskym zobrazením Jána z Nepomuku v kameni treba spomaliť chôdzu a postáť v tichej modlitbe. Ora pro nobis!

B. Chmelík

Teologická fakulta

Milí naši priatelia!

S veľkou radosťou vás informujeme, že Páter Generál menoval P. Rudolfa Uhera SJ za nového Provinciála slovenskej Provincie Spoločnosti Ježišovej.

P. Uher prevezme úrad provinciála v Nedeľu Dobrého Pastiera dňa 11. mája 2014.

Nový Páter Provinciál sa týmto stáva aj zástupcom Veľkého kancelára našej Teologickej fakulty Trnavskej univerzity.

Naša radosť je podporená aj tým, že nový Páter Provinciál je aj alumnus našej fakulty.

Zahrňme nášho nového Pátra Provinciála ako aj celú našu Provinciu pod vedením súčasného P. Viceprovinciála svojou modlitbou.

Miloš Lichner, dekan fakulty

Divadlo

Študenti Dramatického seminára sa predstavili na Teologickej fakulte dramatizáciou filozofického textu Raymonda M. Smullyana

„Je Boh taoista?“

Študenti Dramatického seminára tak predstavili dialóg medzi Bohom a smrteľníkmi o slo-

bodnej vôli, ktorý bol spestrený vstupmi postáv ako Goethe, Tomáš Akvinský, Lao-c' a ortodoxný rabín. Podnet na vznik Dramatického seminára vyšiel od Martina Šarkana, PhD. a Lukáša Jeníka, PhD. v spolupráci s dvoma skúsenými herečkami Bc. Petrou Tomaščíkovou a Dušanou Kadukovou. Základnou myšlienkou Dramatického seminára a divadelného projektu, ako aj jeho realizácie, bolo pripomenúť si činnosť Jezuitského divadla v službe vzdelanosti a zbožnosti. Jezuitské divadlo predstavuje špecifický pedagogický fenomén,

ktorý kombinuje nielen dramatické umenie, ale jeho cieľom je aj osobný rozvoj zúčastnených a, samozrejme, divákov. Po veľkom úspechu sa študenti v tejto aktivite rozhodli pokračovať. Pripravuje sa pre Vás ďalšie predstavenie, na ktoré ste srdečne pozvaní.

Jana Chlebanová, Petronela Lesanská

Príležitosti ponúkajú možnosť rastu

Po pár dňoch na *Heythrop-e* som sa rozhodol, že zjdem na obed do miestnej malej, ale celkom útulnej jedálničky priamo na škole. Denne tam prichádza mnoho študentov. Niektorí si cez univerzitnú kartu kupujú denné menu za zvýhodnenú cenu, ďalší si prinesú vlastný sendvič, iní si prídu len posediť a „pokecať“, no nájdu sa aj takí, pre ktorých je jedáleň jedinečným miestom na štúdium.

Po pár dňoch som si povedal, že tam zjdem, mysliac si že mi bude môj-doma-pripravený sendvič určite lepšie chutiť v spoločensťve, ako keby som ho mal prežívať niekde osamote. Pri jednom zo stolov sedel William, jeden zo študentov, pôvodom z USA, a tak som si prisadol. V to popoludnie sme mali veľmi pekný a celkom hlboký rozhovor. A tak som len konštatoval, že sendvič v jedálni sa skutočne vyplatil.

„Remember, it is like a sandwich“, zaznelo z úst môjho tútora na našom prvom spoločnom stretnutí, keď sme sa medzi iným bavili aj o citáciách a ich používaní. Citácia je ako obloženie v strede sendviča. Musí byť

správne uvedená, vložená do kontextu a prikrytá ďalším komentárom. Každý študent má na škole svojho osobného sprievodcu – tútora, čo je osobitnou známkou anglického univerzitného systému. Jeho úlohou je skrze osobné stretnutia pomáhať študentovi rásť počas jeho akademického života.

Heythrop college je jedna z fakúlt Londýnskej univerzity. Má niekoľko stoviek študentov pochádzajúcich z rôznych krajín sveta, od Japonska až po Venezuelu. Fakulta je zameraná na teologické štúdiá a im prislúchajúce vedné disciplíny. Webová stránka www.heythrop.ac.uk ponúka celkom solídny prehľad.

Myslím, že študovať v zahraničí je jedinečná skúsenosť, ktorá sa veľmi oplatí. Otvára študentovi nové perspektívy, ako myslieť a konať, vytvára nové a jedinečné medzinárodné kontakty a priateľstvá. Takého príležitosti ponúkajú možnosť rasti, ale nie hocikákeho, ale s cieľom, aby sme sa stali lepšími ľuďmi, ľuďmi pre iných.

Martin Benko SJ – foto prvý zľava

Pes na prednáške?!

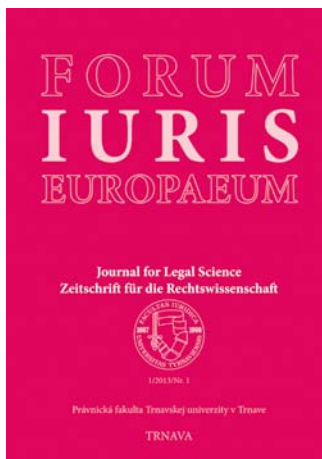
Teologická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, pred nami stojí mladá sympatická slečna so psíkom a objasňuje nám, ako je možné, že môže mať psíka na prednáškach. Canisterapia – *canis*, lat. pes a *therapeia*, gr. liečba, liečenie. Zooterapia je liečebný proces, ktorý prostredníctvom zvierat a pozitívne pôsobí na emocionálne zdravie človeka. V prípade canisterapie ide o psy a feny, ktoré sa pod vedením inštruktora dostávajú do kontaktu s ľuďmi, ktorí potrebujú podpornú terapiu. Celé „kúzo“ sa odvíja v prvom rade od výberu psa. Najvhodnejšou rasou sú veľké, pokojné plemená ako labrador alebo nemecký ovčiak, no canisterapeuta možno objaviť aj v iných plemenách alebo krížencoch. Pre hladký a úspešný priebeh výcviku je potrebné zabezpečiť psíkovi tzv. šťastné detstvo, ktoré trvá jeden rok. Už počas tohto roku sa psík učí základným povelom a „trikom“. Od druhého roku sa so psíkom začínajú trénovať špeciálne povely, učí sa, ako reagovať na stresové a vypäté situácie, ako sa správať vo veľkej rušnej skupine a podobne. Canisterapeutický pes musí zvládať základné povely aj bez slovného príkazu, to znamená, že musí reagovať aj na vizuálny povel – napríklad zdvihnutý ukazováčik hore znamená povel sadni. Tieto a mnohé iné užitočné informácie sme sa dozvedeli počas neplánovanej prednášky od slečny Zuzany. Vystúpila pred nás so svojou pomocníčkou Elvin a predstavila canisterapiu ako liečebný proces, jej ciele, postupy, zopár typov polohovania psíka s pacientom... Bolo to veľmi obohacujúce stretnutie. Ďakujeme.

Petronela Lesanská

Právnická fakulta

Novozaložené časopisy

Právnická fakulta na sklonku roku 2013 založila dva vlastné časopisy, **FORUM IURIS EUROPAEUM**, ktorý má charakter vedeckého recenzovaného časopisu, a **SOCIETAS ET IURISPRUDENTIA**, medzinárodný internetový vedecký časopis zameraný na právne otázky v interdisciplinárnych súvislostiach.

FORUM IURIS EUROPAEUM (vedecký časopis pre právnu vedu) vychádza s polročnou periodicitou. Časopis vydáva Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave v spolupráci s Vydavateľstvom Typi Universitas Tyrnaviensis. Primárnym účelom je podporiť originálny vedecký výskum a posilnenie kvalitnej publikačnej, odbornej formácie právnych vedcov nielen zo Slovenskej republiky, ale aj z blízkeho či vzdialeného zahraničia. Časopis napríklad prináša vedecké štúdie, vedecké články, diskusné príspevky (podnety do diskusie) a recenzie vedeckých prác zo všetkých oblastí práva a právnych otázok náboženskej slobody. V časopise môžu byť publikované aj medzioborové štúdie s interdisciplinárnym prienikom do príbuzných humanitných a spoločenských vied. Preferovanými jazykmi sú angličtina a nemčina, pričom vedecké štúdie

sú podrobené recenznému konaniu nezávislých, anonymných recenzentov.

Primárna ambícia fakulty podpory humanitnej vedy a výskumu má v nedávnej minulosti vydanom prvom čísle časopisu dôstojného reprezentanta, ktorého kvalitu preverí až čas a interaktívna spolupráca a kontakty vedcov z rôznych pracovísk, domácej univerzity, ostatných slovenských vedeckých pracovísk a v neposlednom rade aj zo zahraničia. Touto notickou dávame preto na známosť existenciu nového printového média, schopného potenciálne osloviť širokú odbornú aj laickú verejnosť.

Adriána Švecová

Časopis „**SOCIETAS ET IURISPRUDENTIA**“ vychádza pod záštitou Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave a tematicky sa zameriava na spoločensky významné prierezové súvislosti otázok verejného a súkromného práva na národnej, nadnárodnej, ako aj medzinárodnej úrovni.

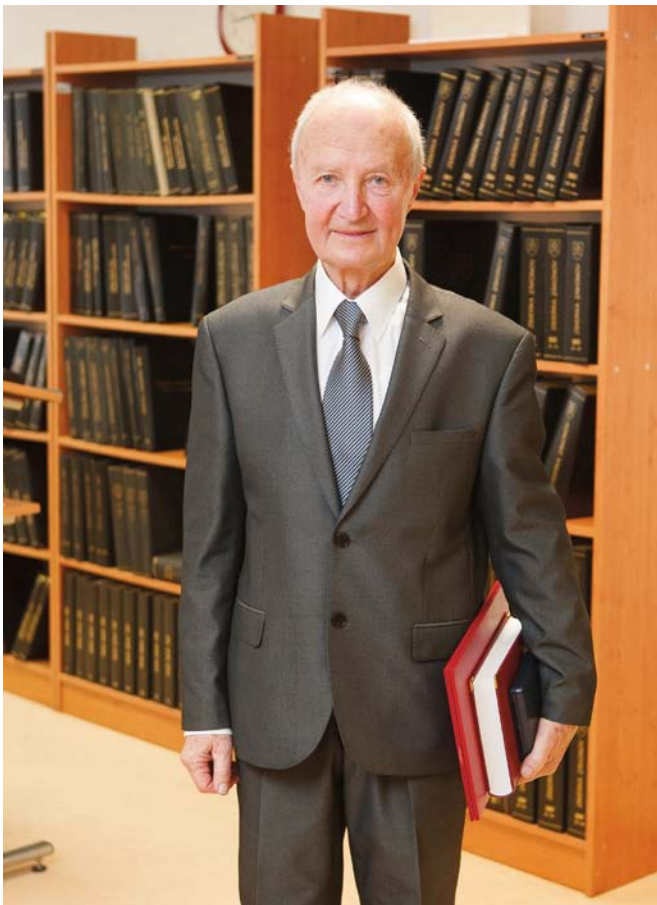
Časopis vychádza v elektronickej on-line podobe pravidelne štyrikrát ročne, a to v termínoch 31. marec, 30. jún, 30. september a 31. december, pričom ponúka priestor na publikáciu príspevkov v podobe samostatných vedeckých štúdií, ako aj cyklov vedeckých štúdií, esejí zamýšľajúcich sa nad aktuálnou spoločenskou témou alebo dianím, recenzií publikácií vzťahujúcich sa na hlavné zameranie časopisu, a taktiež informácií, ako aj správ súvisiacich so základným poslaním časopisu. Na záver každého ukončeného ročníka vydáva redakcia časopisu v elektronickej on-line podobe v anglickom jazyku zborník abstraktov sprehľadňujúci všetky individuálne príspevky uverejnené v časopise v danom ročníku. Časopis prijíma a publikuje výhradne iba pôvodné, doposiaľ nepublikované príspevky v slovenskom jazyku, českom jazyku, anglickom jazyku, nemeckom jazyku, ruskom jazyku, francúzskom jazyku, slovinskom jazyku, japonskom jazyku, perzskom jazyku a dárjčina a po vzájomnej dohode podľa aktuálnych možností redakcie aj v iných svetových jazykoch.

Webová stránka časopisu <http://sei.iuridica.truni.sk> ponúka čitateľskej verejnosti informácie v bežnom grafickom rozhraní, a súběžne aj v grafickom rozhraní Blind Friendly pre zrakovo hendikepovaných čitateľov paralelne v slovenskom, anglickom a nemeckom jazyku. Zároveň webová stránka časopisu ponúka čitateľom vďaka uplatneniu dynamického responzívneho webdizajnu možnosť prístúpenia a prehliadania z akéhokoľvek zariadenia umožňujúceho prenos informácií prostredníctvom globálnej siete internet. Časopis bol úspešne zaregistrovaný v medzinárodnej databáze IndexCopernicus International a požiadal o registráciu v ďalších medzinárodných databázach. Od okamihu vydania prvého čísla časopisu zaznamenali jeho webové stránky celkom 18 krajín návštev.

Jana Koprlová

Pocta profesorovi Petrovi Blahovi k 75. narodeninám

7. februára 2014 sa uskutočnila na Právnickej fakulte milá udalosť spojená s oslavou 75. narodenín vynikajúceho právneho romanistu a bývalého rektora Trnavskej univerzity v Trnave, profesora Petra Blahu. Ako je dobrou akademickou tradíciou, jeho žiaci, kolegovia a priatelia, sa rozhodli uctiť si významného profesora dielom pripraveným na jeho počesť, čo zrealizovali pod editorskou taktovkou členov Katedry rímskeho a cirkevného práva Petra Macha, Mateja Pekarika a Vojtecha Vladára. Na slávnostnom odovzdávaní diela „*Constans et perpetua voluntas – Pocta Petrovi Blahovi k 75. narodeninám*“, zloženého z 53 vedeckých príspevkov, sa zúčastnilo vyše 50 domácich i zahraničných hostí. Medzi zúčastnenými nemohli chýbať ani dekanica Právnickej fakulty, profesorka Helena Barancová a rektor Trnavskej univerzity v Trnave, profesor Marek Šmid. Pred odovzdaním daru oslávencovi vystúpili so svojimi príhovormi zástupcovia trnavskej Právnickej fakulty, Univerzity, ale tiež niektorí vzácní hostia, ktorí neváhali merať dlhú cestu, aby sa s pánom profesorom stretli osobne a pogratalovali mu. Okrem pani dekanicy a pána rektora dostali priestor na vystúpenie profesor Andreas Wacke, *doctor honoris causa* našej univerzity, z Kolína nad Rýnom, a všeobecne obľúbená domáca pani profesorka a vynikajúca rečníčka Alexandra Krsková. Keďže profesor Blaho je nielen vynikajúcim vedcom, ale pre svoje pedagogické majstrovstvo dlhodobo patrí medzi najobľúbenejších učiteľov fakul-

ty, slovo bolo udelené i predsedníčke trnavskej pobočky organizácie ELSA, študentke Miroslave Smutnej. Po odovzdaní diela napokon vystúpil i samotný oslávenec, ktorý nešetril slovami vďaky i povzbudení pre všetkých prítomných, osobitne vyzdvihujúc kvality domovskej fakulty a univerzity. Celé podujatie sa nieslo v priateľskej atmosfére a bolo dôstojnou oslavou v každom ohľade vzácného človeka, profesora Petra Blahu. Na záver si dovoľujem v mene všetkých zainteresovaných opätovne vyjadriť pánovi profesorovi úprimné blahoželanie a prania všetkého najlepšieho, najmä ešte veľa prežitých rokov, pevné zdravie a veľa síl do ďalšej tvorby.

Vojtech Vladár
Foto: Mário Dobšovič

PRIPRAVUJEME: Medzinárodná konferencia

„Restoratívna justícia a alternatívne tresty v teoretických súvislostiach“

Katedra trestného práva a kriminológie, Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave organizuje v rámci projektu APVV-0179-12 **6. mája 2014** medzinárodnú vedeckú konferenciu s názvom „**Restoratívna justícia a alternatívne tresty v teoretických súvislostiach**“. Cieľom konferencie je analýza a popis teoretických poznatkov o problematike restoratívnej justície v Slovenskej republike a v iných krajinách, preskúmanie výhod a nevýhod trestu odňatia slobody v porovnaní s alternatívnymi trestami, ako aj zmapovanie nedostatkov alternatívnych trestov, a to prostredníctvom odbornej diskusie, ktorá môže prispieť nielen k relevantným legislatívnym zmenám, ale tiež k návrhom smerujúcim k zabezpečeniu efektívnosti právnej úpravy v justičnej praxi. Odbornými garantmi medzinárodnej vedeckej konferencie sú prof. JUDr. Pavel Baláž, CSc., prof. PhDr. Gustáv Dianiška, CSc., prof. JUDr. Ivan Šimovček, CSc. a doc. JUDr. Tomáš Strémy, PhD. Rokovací jazyk konferencie je slovenský, český alebo anglický. Svoju účasť prisľúbili aj významní zahraniční hostia z popredných právnických fakúlt, výskumných pracovísk a štátnych inštitúcií.

Tomáš Strémy

N A D Č A S O

Chudoba

Katarína Danechová

V Á T É M A

Mária Balážová

Insígnie Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce

Dekanská reťaz

V roku 1997 si fakulta dala v Mincovni Kremnica, š. p., vyhotoviť svoju prvú dekanskú medailu (bez reťaze), ktorej autorom je Ivan Hroščo. V súčasnosti túto medailu, zavesenú na tenkej pozlátenej reťazi, nosí pri akademických slávnostiach jeden z prodekanov fakulty. Na visiackej medaile je vyobrazená hlava Krista s krížovým nimбом. V hornej časti je majuskulný latinský kruhopis UNIVERSITAS TYRNAVENSIS, dolu slovensky 19 TRNAVA 92. Medaila je jednostranná, s priemerom 90 mm.

Súčasná reťaz dekana fakulty bola vyhotovená v roku 2009 ako posledná zo série dekanských reťazí na Trnavskej univerzite (jej autorom je Milan Ormandík). Na pozlátenej reťazi sú na trinástich dielcoch znázornené tri pštrosie perá ako symboly zakladateľa pôvodnej Trnavskej univerzity, kardinála Petra Pázmaňa, ktoré sú po-

spájané dekoratívnymi prvkami. Na ozdobnom závese je v strede vyobrazená hlava Krista s krížovým nimбом. V hornej časti je majuskulný latinský kruhopis UNIVERSITAS TYRNAVENSIS, dolu slovensky TRNAVA. Na závese je umiestnená visiaca jednostranná medaila, na ktorej je zobrazený had obkrútený okolo palice a otvorené dlane rúk. V hornej časti je latinský názov fakulty FACULTAS SANITATIS ET RERUM SOCIALUM, dolu heslo fakulty HOMO RES SACRA HOMINI (v preklade *Človek je svätou vecou človeku*). Reťaz i medaila sú vyrobené z tombaku, priemer medaily je 80 mm.

Pamätná medaila

Pamätná medaila fakulty sa udeľuje pri významných životných jubileách učiteľov a pracovníkov fakulty, za vynikajúcu publikačnú činnosť, pri výročiach univerzity či fakulty, a podobne. Návrhy na ocenenie predkladá dekan a schvaľuje ich vedecká rada fakulty, pričom pamätné medaily sa oceneným odovzdávajú počas slávnostného zasadania vedeckej rady fakulty.

Medaila je jednostranná, s vyobrazením hlavy Krista s krížovým nimбом. V hornej časti je majuskulný latinský kruhopis UNIVERSITAS TYRNAVENSIS, dolu slovensky 19 TRNAVA 92. Medaily boli vyhotovené v Kremnici v roku 2004 vo forme zlaté, strieborné a bronzové. Priemer medaily je 60 mm.

Insígnie Teologickej fakulty

Dekanská reťaz

Autorom reťaze dekana teologickej fakulty je – rovnako ako v prípade ostatných fakúlt Trnavskej univerzity – akademický sochár Milan Ormandík. Na pozlátenej reťazi sú na štrnástich dielkoch znázornené tri pštrosie perá ako symboly Petra Pázmaňa, ktoré sú pospájané dekoratívnymi prvkami. Na ozdobnom závесе je v strede vyobrazená hlava Krista s križovým nimбом, v hornej časti je majuskulný latinský kruhopis UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS, dolu slovensky TRNAVA. Na závесе je umiestnená visiaca jednostranná medaila, na ktorej je zobrazené slnko, v strede ktorého je nápis IHS. V hornej časti je majuskulou latinský názov fakulty FACULTAS THEOLOGICA, dolu heslo fakulty OMNIA AD MAIOREM DEI GLORIAM (v preklade *Všetko na väčšiu slávu Božiu*). Priemer medaily je 80 mm. Reťaz i medaila sú z tombaku a boli vyrobené v roku 2001.

Reťaze prodekanov si teologická fakulta nedala vyhotoviť.

Pamätná medaila

Pamätná medaila sa udeľuje najmä pri výročiach fakulty a jej predchodcu – Teologického inštitútu sv. Alojza Spoločnosti Ježišovej na Slovensku, a to pri významných životných jubileách učiteľov a pracovníkov fakulty, no môže sa udeliť aj iným osobnostiam (významné domáce a zahraničné návštevy), ktoré sa zaslúžili o rozvoj teologickej fakulty. Návrh na ocenenie medailou predkladajú prodekan, schvaľuje a udeľuje ju dekan fakulty.

Na averze pamätnej medaily fakulty je zobrazené slnko, v strede ktorého je nápis IHS. V hornej časti je majuskulný latinský kruhopis UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS, dolu latinský názov fakulty FACULTAS THEOLOGICA. Na reverze je znázornený Katedrálny chrám sv. Jána Krstiteľa, vľavo mestský znak Trnavy (šesťspicové koleso), vpravo znak Trnavskej univerzity. Medaila s priemerom 70 mm je vyrobená z tombaku. Autor – Milan Ormandík, ju vyhotovil v roku 2001.

Marián Manák, Ústav dejín TU

Študijný pobyt na pápežskej univerzite

V dňoch 31. januára až 8. februára 2014 sa zúčastnil JUDr. Viktor Križan, PhD. z Katedry pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, na študijnom pobyte na Pápežskej univerzite svätého Tomáša Akvinského v Ríme, tiež známej ako Angelicum na počesť svojho patróna Doctor Angelicus Tomáš Akvinského.

Svoje historické korene má v dávno minulom Studium dominikánskeho rádu v Ríme. V 16. storočí mons. Juan Solano, založil taliansko-španielske kolégium sv. Tomáša pri konvente Panny Márie nad Minervou v Ríme. Toto Kolégium, s Fakultou teológie zriadenou pápežom Gregorom XIII. v roku 1580, bolo otvorené aj pre študentov, ktorí nepatrili do dominikánskeho rádu. V máji 1906 získalo Kolégium sv. Tomáša titul pápežské kolégium, ako aj zrovnoprávenie udeľovania doktorátov so všetkými katolíckymi univerzitami vo svete. Apoštolským listom z 8. novembra, bolo zriadené namiesto Kolégia sv. Tomáša nové Pápežské Kolégium Angelicum so sídlom na Via San Vitale. Toto sa v roku 1932 presťahovalo do budovy niekdajšieho stredovekého dominikánskeho kláštora svätých Dominika a Sixta, ktorú práve s týmto úmyslom rozšírili. V roku 1950 bol založený Inštitút spirituality, ktorý bol začlenený k Teologickej fakulte. V roku 1952 bol založený Inštitút sociálnych vied, začlenený k Filozofickej fakulte, ktorý bol v roku 1974 povýšený na hodnosť Fakulty. Dňa 7. marca 1963 pápež bl. Ján XXIII., svojim Motu proprio Dominicanus Ordo, povýšil Angelicum na hodnosť Pápežskej univerzity.

Na štyroch fakultách univerzity (Fakulta teológie, Fakulta kánonického práva, Fakulta filozofie a Fakulta sociálnych vied) v súčasnosti študuje viac než tisíc študentov z viac ako 100 krajín. Popri nich tvorí akademickú obec asi 150 pedagogických zamestnancov z tridsiatich krajín, ako duchovní, tak i laici. Okrem toho súčasťou Angelica je aj Inštitút spirituality, Inštitút sv. Tomáša Akvinského a Inštitút Mater Ecclesiae. Angelicum ponúka ako bakalárske a magisterské tituly v teológii, filozofii, kánonického práva a sociálnych vied, rovnako tak i certifikáty a diplomy v súvisiacich oblastiach. Kurzy sú ponúkané v taliančine a pre niektoré programy aj v angličtine.

Významnými absolventmi tejto univerzity sú o. i. aj Marie-Dominique Chenu OP (medievalista a myšlienkový predchodca Druhého vatikánskeho koncilu), Jean-Marie Roger Tillard OP (teológ a propagátor ekumenického hnutia) či Karol Wojtyła (bl. Ján Pavol II.).

Počas študijného pobytu som štúdiom odbornej literatúry v knižnici tejto úžasnej historickej univerzity načerpal množstvo poznatkov, ktoré môžu slúžiť ako k môjmu vedeckému, tak i osobnému rozvoju. Preto som veľmi vďačný Trnavskej univerzite a jej rektorovi profesorovi Marekovi Šmidovi i rektorovi Angelica p. Miroslav Konštanc Adamovi OP za umožnenie tohto študijného pobytu.

Viktor Križan

Na skusy vo Švédsku

Mesačný študijný pobyt na Lund University Cognitive Science (LUCS) bol v mnohom podnetný a zaujímavý. Výber tohto výskumno-vzdelávacieho pracoviska nebol náhodný. Nadviazal totiž na začatú spoluprácu medzi Katedrou filozofie Filozofickej fakulty TU a oddelením Kognitívnej vedy Katedry filozofie LU. V rámci podujatia „One week with...“ Katedra filozofie Trnavskej univerzity v apríli 2013 hostovala prof. Petra Gärdenforsa, pod vedením ktorého som absolvovala svoj pracovný pobyt vo februári 2014.

Profesorov súhlas vo forme pozývacieho listu a štipendium, schválené prostredníctvom Národného štipendijného programu Slovenskej republiky, financovaného MŠVVaŠ SR, mi umožnilo vycestovať ako doktorand na LUCS do švédskeho univerzitného mesta Lund. Ten

v mnohom pripomína Trnavu – nevelké mesto na juhu krajiny, menej ako hodinu vlakom od metropoly Dánska, Kodane, má približne osemdesiatdva tisíc obyvateľov, pričom Lundská univerzita poskytuje vysoko kvalitné vzdelanie viac než 45 tisíc študentom. Samotná univerzita, na základe hodnotenia QS World University Rankings, dlhodobo patrí medzi prvých sto najlepších univerzít sveta. Jednotlivé súčasti univerzity nie sú rozptýlené, ale tvoria kompaktnú časť historického centra mesta, architektonicky vkusne kombinované s kostolmi, parkmi, botanicou záhradou, ako aj obytnými domami a inými budovami.

Inštitút filozofie (obr. hore) je členený na tri pracoviská: praktickú filozofiu, teoretickú filozofiu a kognitívne vedy. Externým výskumným pracoviskom, ktoré sa nachádza v Centre pre jazyky a literatúru, je Humanitné laboratórium. Počas návštevy laboratória, v sprievode doktora kognitívnych vied Richarda Anderssona, som sa oboznámila s rôznymi možnosťami realizácie širokej palety experimentov – napríklad, pomocou zariadení, ktoré snímajú pohyb očí („eye-trackers“), je možné skúmať mentálnu predstavivosť a ďalšie kognitívne štruktúry v experimentálnych podmienkach, ako sa tomu venuje výskumná skupina patriaca pod LUCS „The Mental Imagery Group“, vedená doc. Janou Holšanovou, ktorá je pôvodcom z Českej republiky. Súčasťou oddelenia Kognitívnej vedy sú aj ďalšie výskumné skupiny: „The Decision Making Group“; „The Robotics Group“; „The Cognitive Zoology Group“ a „The Educational Technology Group“. Všetky spolupracujú s ďalšími výskumnými a vzdelávacími inštitúciami aj na medzinárodnej úrovni.

Stojí za zmienku, že LUCS založil prof. Gärdenfors v roku 1988, v súčasnosti zamestnáva 11 vedeckých pracovníkov, školí 12 doktorandov a vôbec prvý doktorát z kognitívnych vied na svete získala práve na LUCS, dnes už profesorka, Agneta Gulz. Ich semináre, organizované raz týždenne, ako aj prednášky hostí sú prístupné aj verejnosti. Prevažná časť môjho pobytu bola zameraná na konzultácie s odborníkmi vo výskumnej oblasti zameranej na otázky súvisiace s mojou dizertačnou prácou, predovšetkým s P. Gärdenforsom a taktiež aj s J. Holšanovou. Okrem vytvorenia skvelých študijných podmienok, zabezpečenie prístupu do katedrovej a univerzitnej knižnice (obr.), pridelenie pracovného stola v doktorandskej miestnosti a i., mi Lund University Cognitive Science ponúklo možnosť prezentovať vlastný výskum na seminári, pričom spätná väzba obsahovala inšpiratívne podnety a odporúčania pre ďalšie skúmanie. Prijemné prostredie, priateľská atmosféra na katedre, ústretový prístup a nadobudnuté nové skúsenosti a myšlienky dotvárajú celkový pozitívny dojem z mojej návštevy.

Na záver by som chcela poďakovať pracovníkom Slovenskej akademickej informačnej agentúry, ktorý mi študijný pobyt umožnil. *Michaela Rušinová*

Ako si sa dostal k svojmu povolaniu, prečo si sa rozhodol stať kňazom?

Myslím, že to je jedna z najťažších otázok pre kňazov či rehoľníkov – hoci je zrejme podstatná –, lebo ide o niečo osobné, duchovné, často nepomenovateľné slovami. Ale všeobecne môžem povedať, ako to prebiehalo u mňa, a síce že som mal záujem o duchovný život a zároveň o jazyky, o iné kultúry a podobne, a to ma možno na začiatku priviedlo na dráhu „misionárstva“. Čo sa týka dráhy kňazstva alebo rehoľného života, tak som nevedel presne, čo a ako. Hľadal som, aké sú možnosti. Vlastne tá cesta viedla u mňa ako u mnohých iných cez miništrovanie, potom som sa zaujímal o možnosti prehlbovania tohto duchovného života, bol som aj na Dni otvorených dverí v seminári. Potom bol takpovediac „náhodou“ v Kato-

„Všetky cesty vedú do Ríma“, tak znie jedno staré latinské príslovie. Aj tu vo Večnom meste môžeme stretnúť viacerých bývalých či súčasných študentov našej fakulty. Moje pozvanie k tomuto rozhovoru prijal verbista, páter Jakub Rajčáni. Zhovárala som sa s ním o jeho životnej ceste, ktorá viedla z rodnej Bratislavy cez Japonsko až sem do Ríma a spomenuli sme aj čas, ktorý strávil na našej teologickej fakulte – Aloisianum.

lických novinách inzerát o tzv. Misijných prázdninách, kam sa mi nakoniec síce ísť nepodarilo, ale vďaka tomu som už potom bol v kontakte s verbistami, takže nasledovalo zopár duchovných obnôv, stretnutí pre mladých a prostredníctvom účasti na nich som cítil akúsi náklonnosť k tomu prostrediu. Inými slovami, že sa mi tam „páči“. Hoci to nie je len o tom cítiť sa niekde dobre, je tiež dôležité, ako sa človek v nejakej komunite cíti. Už tým, že som tam mal kontakt s postulanti, ktorí boli rok predom mnou, som videl, že by som tam vedel existovať. Samozrejme, že len tak z diaľky, nepoznal som to ešte do hĺbky, avšak taký ten prvý kontakt tam bol. Niečo, čo ma oslovovalo, priťahovalo. Tak som sa dostal do postulátu, ale všetko to bolo iba v rovine „ved' skúsím to“, lebo pokiaľ to človek nevyskúša, tak nevie. U mňa to bolo tak, že som vyskúšal a neľutoval som.

Tvoja formácia Ťa zaviedla aj na našu Teologickú fakultu, ako si spomínaš na tento čas na Aloisiane?

Môžem povedať, že tento čas bol pre mňa obohatením a príjemnou etapou mojej formácie. Na atmosféru, ako aj na prednášky mám v podstate dobré spomienky. Veď predsa Aloisiana, ako aj dva roky strávené v Nitre boli pre mňa veľkým základom aj pre neskoršie štúdium v Ja-

ponsku, lebo tam to je predsa len všetko provizórnejšie, také akoby o úroveň nižšie. Hoci ide o štúdium teológie, a to katolíckej, ba dokonca akreditovanej aj Rímom, je to v týchto krajinách iné. Musím povedať, že som čerpal v mnohom z týchto mojich troch seminárskych rokov na Slovensku, kde som dostal aký-taký základ.

Spomenul si Japonsko, prečo si si vybral túto krajinu ako svoje misijné určenie?

To siaha ešte do skorších období, do mnohých životných stretnutí, či už priamo s Japoncami alebo s ľuďmi, ktorí boli v Japonsku. Napríklad jedna moja učiteľka angličtiny na gymnáziu mala, alebo ešte aj má dcéru v Japonsku. Tak aj vďaka týmto rôznym rozprávaniam z jej života a pôsobenia ma to nejako priťahovalo. Najmä tá neznámosť, nevedel som si to predstaviť, aké to tam je. A zároveň ma inšpirovalo, že keď iní Slováci tam mohli ísť a dokázali tam byť, študovať a žiť, tak prečo by som nemohol aj ja. Bola to taká výzva. A potom, z hľadiska formačného, kedy a ako tam ísť, v rámci mojej formácie, tak k tomu zase prispeli iné stretnutia s našimi pátrami, ktorí v Japonsku pôsobili alebo pôsobia. Týmto spôsobom – verím že Božím riadením – sa tento vzťah, vzťah medzi mnou a Japonskom, stále približoval až do toho stupňa, keď som si požiadal o OTP, trojročný formačno-študijný program v zahraničí, a predstavení súhlasili. Keď som tam už raz zapustil korene,

bolo prirodzené, že som tam nakoniec zostal aj na zvyšok štúdia teológie a prijal som tam aj svätenia.

Skús nám trochu priblížiť život v Japonsku, popripade vypichni nejakú konkrétnu spomienku na pre nás neznámu krajinu.

Japonci sú si toho aj vedomí, že Japonsko je pre nás také neznáme. Pokladajú za nemožné, aby sa cudzinec naučil dobre ich reč, hoci na svete je mnoho dôkazov o opaku. Mnohí sa ma dokonca často pýtali, či som očakával, že v Japonsku stretnem *samurajov*, alebo iné podobné hlúposti. Samozrejme, že som Japonsko takmer nepoznal, nemal som žiadnu konkrétnu predstavu, ale naopak určite som nemal ani takéto skreslené predstavy, vďaka tomu, že dnes už máme veľa informácií na internete či v televízii. Druhá vec, čo musím povedať, čo bolo pre mňa najväčšie prekvapenie – nie *kultúrny šok*, o ktorom sa často hovorí, lebo ten som nezažil –, a síce že som sa v Japonsku „našiel“, ako keby som tam patril. Z istých podivných dôvodov mi to Japonsko pripadalo v mnohom blízke. Aj nášmu mysleniu, našej sentimentalite, našej kultúre, pravdaže keď človek zavrie oči. Samozrejme, navonok je to iné, ľudia vyzerajú inak, inak chodia oblečení... Ale čím sa človek viac spoznáva

s ľuďmi, tým má väčší dojem, že je to všetko nie až také vzdialené, ako to vyzerá geograficky alebo v našich stereotypoch. Čo by som ešte tak pove-

dal o Japonsku. Mal som aj veľa pekných stretnutí s ľuďmi, čo iste nešlo hneď. Mnohí bývajú odradení z toho prvého dojmu, možno z takej uzavretosti, odmeranosti Japoncov, keďže oni sú od prirodzenosti národ hanblivý. Mnohí to interpretujú ako rezervovanosť, odmeranosť, myslím si však, že to nie je tak, ibaže im to možno trvá viac času. Stretol som tam aj ľudí veľmi otvorených, priateľských, zaujímavých sa o západnú kultúru. Nemožno to asi paušalizovať, že všetci Japonci sú takíto a bodka. Takže ja vďaka za veľa mnohých stretnutí, mal som tam aj zopár rodín, s ktorými sa poznám veľmi dobre, aj som u nich býval, v rámci programu bývania v miestnych rodinách. Takže musím povedať, že som sa dokázal s mnohými Japoncami pomerne dobre zblížiť.

Momentálne si v Taliansku, v Ríme, kde pracuješ na svojom doktoráte z morálnej teológie. Prečo morálna teológia a prečo štúdia v Ríme?

Morálna teológia vyplýva z potrieb našej univerzity, ktorú máme v Japonsku, čiže katolícku Univerzitu Nanzan, teda z akýchsi „znamení čias“, a síce že tam potrebujú, lepšie povedané, že v krátkom čase tam bude chýbať človek, ktorý by učil morálnu teológiu. A tak z rozhodnutia školy a predstavených som bol požiadaný – nechcem povedať poslaný – aby som ďalej študoval. Ja sám by som si bol radšej zvolil nejaký iný odbor, ale musím povedať, že som sa s morálkou už celkom stotožnil. Je to totiž oblasť, ktorá mnohých našich japonských študentov zaujíma, pretože nie je až taká abstraktná ako možno dogmatika a hovorí im viac než liturgia v prípade, že nie sú veriaci. Rím som si zvolil viac-menej sám z rôznych dôvodov, najviac asi preto, že je to centrum kresťanstva, že tu človek môže stretnúť mnohých ľudí, že sa tu prelínajú viaceré tradície, takže človek tu dostane rozhľad

a istý pevný základ. Samozrejme, že samotná vedecká činnosť človeka spočíva na vlastnej iniciatíve, na jej ďalšom pokračovaní. Doktorát je vždy len začiatok.

Čo plánuješ potom?

Vrátiť sa na Nanzan, na univerzitu, a keď ešte stále bude trvať spomínaná potreba, tak budem vyučovať morálnu teológiu. Podotýkam že okrem seminaristov pôjde aj o laikov, a to najmä nekresťanov, ktorí u nás študujú. Celá táto naša činnosť je formou kontaktu s ľuďmi a jedným zo spôsobov novej evangelizácie.

A moja posledná otázka, zažil si ako študent viaceré univerzity, viaceré krajiny. Ako by podľa teba mali študenti teológie pristupovať k tomuto odboru?

Myslím si, že dôležité sú dva póly ako vždy v živote. Jeden je taký solídny základ, myslím intelektuálny, ktorý by mal byť univerzálny na celom svete. Skrátka nejaká solídna akademická úroveň by tam mala byť. Jednoducho nebrať teológiu ako vyššiu školu katechizmu, ako hodiny náboženstva, ktoré pokračujú zo základnej cez strednú školu a u niektorých až po vysokú. Ide tam o niečo viac. A ten druhý pól je ten, že to nesmie byť odtrhnuté od života, že teológia nie je nikdy len čistá veda, nie je to o tom, že si človek načíta nejaké knihy, porovná nejakých dvoch autorov..., ale že to stále musí mať aj nejaký kontakt so životom. Viacerí veľkí teológovia sú dôkazom, že pre nich teológia skutočne bola priblížením sa k Bohu. Možno nerozumieme niekedy ich abstraktným a vedeckým formuláciám, ale myslím si, že oni žili túto teológiu ako jeden z aspektov svojej viery, čo možno v súčasnosti chýba. Myslím tým vzájomné obohatenie teórie a praxe.

Za rozhovor ďakuje Veronika Pétiová

Dynamika tradiícia

duchovných cvičení a
jezuitských škôl

Vlani vyvolal pozornosť médií rozhovor pápeža Františka so šéfredaktorom časopisu *La Civiltà Cattolica* Antoniom Spadarom SJ, ktorý bol v plnom znení publikovaný aj v časopise slovenských jezuitov *Viera a život*. Pápež František v ňom hovorí „Rozlišovanie je jedna z vecí, ktoré Ignác vnútorne najviac rozpracoval. Preňho je to prostriedok vnútorného zápasu, ktorý nám pomáha lepšie spoznávať Pána a zbližša ho nasledovať. Vždy ma oslovovala maxima, ktorou sa opisuje Ignácova vízia: Nie je božské byť obmedzovaný najväčším, ale naplniť najmenšie. O tejto vete som veľa uvažoval v súvislosti s úradom autority: nebyť obmedzený najväčším priestorom, ale byť schopný zotrvať v najmenšom priestore. Táto cnosť veľkého a malého je veľkodušnosť, ktorá nás podnecuje k tomu, aby sme zo svojho stanoviska vždy upierali pohľad ku horizontu. Znamená to robiť každodenné maličkosti s veľkým srdcom otvoreným voči Bohu a bližným. Znamená to hodnotiť malé veci na pozadí veľkých horizontov, horizontov Božieho kráľovstva.“ To je ovocie dynamiky Duchovných cvičení sv. Ignáca z Loyoly.

Ladislav Csontos SJ

Dynamika duchovných cvičení

Dynamika prvého týždňa Duchovných cvičení obsahuje súčasne rast odporu voči hriechu a túžby darovať sa Bohu. Meditácie o hriechu sa končia kontempláciou kríža a otázkou: „Čo musím urobiť pre Krista?“. V tomto kľúčovom momente duchovných cvičení Ignác predkladá meditáciu o Kristovom kráľovstve. Táto modlitba slúži ako most medzi Prvým a Druhým týždňom. Osobitným darom, milosťou tejto modlitby je „prosiť nášho Pána, aby som nebol hluchý na jeho volanie, ale ochotný a usilovný plniť jeho najsvätejšiu vôľu“. Na tom buduje potom základnú voľbu života. Druhý týždeň prináša ďalšie dôsledky pre jezuitskú výchovu a vzdelávanie, ktoré si uvedieme podľa P. Callahana:

Kontemplácia v činnosti

Ignaciánska modlitba je kontemplácia v činnosti, intímne poznanie Ježiša Krista, ktorý je činný pre človeka. Vedie k tomu, aby človek pracoval za lepší svet. Začínajúc meditáciami o hriechu cez volanie Krista Kráľa až po nazeranie na dosiahnutie lásky sa modlitba spája s činnosťou. V tomto zmysle nachádzať Boha vo všetkom v každej praktickej činnosti. Jezuitská výchova je tak veľmi praktická.

Hodnoty a kritickosť

Spoznanie a rozhodnutie pre Ježiša Krista je rozhodnutie pre hodnoty evanjelia, pre používanie stvorených vecí v jeho duchu pre budovanie novej civilizácie, civilizácie lásky. Na to je potrebné poznanie hodnôt a kritické myslenie, ktoré umožňuje ich uplatnenie v praktickom živote.

Vodcovia v službe

Láska k Bohu vedie exercitanta k pokračovaniu v Ježišovej službe robiť svet lepším a iných privádzať k tomu istému svojím osobným príkladom. Napríklad službou nasycovania hladných, obliekania nahých, navštevovania väzňov, starosťou o chorých a podobne.

Cielom Druhého týždňa Duchovných cvičení je dôverné poznanie nášho Pána, ktorý sa stal pre mňa človekom, aby som ho viac miloval a nasledoval. Táto túžba vedie k tesnejšiemu nasledovaniu Ježiša Krista k usporiadaniu života, aby sa exercitant stal Ježišovým spoločníkom v živote a v práci. Tou najväčšou túžbou sa stáva byť s Kristom. Voľba sa zakladá na láske, na sebadarovaní, ktoré je odpoveďou na sebadarovanie Ježiša Krista.

Kontemplácie Tretieho týždňa posilňujú a potvrdzujú voľbu Druhého týždňa. Tou je pripodobniť svoj život Je-

žišovmu, úplne sa mu dať v plnej viere a dôvere. S Kristom v jeho umučení začína exercitanti začína chápať, že byť s Kristom je dostatočné bohatstvo, čo znamená odumrieť svojmu sebeckému ja a žiť pre druhých.

Štvrtý týždeň je časom kontemplácií o vzkriesení. Usmerňuje exercitanta: „prosiť o milosť, aby som sa tešil a veľmi radoval z toľkej slávy a radosti Krista, nášho Pána.“ Tu postupuje podľa biblických textov. Posledná meditácia Štvrtého týždňa je o nanebovstúpení, o návrate Ježiša Krista k Otcovi. Ako princíp a fundament sú základom všetkých cvičení, tak kontemplácia na dosiahnutie lásky je vrcholom a mostom medzi duchovnými cvičeniami a každodenným životom. To, ako možno ostať vždy prítomný Bohu, závisí od opravdivej lásky. Preto sv. Ignác najprv vysvetľuje opravdivú lásku. Duchovné cvičenia vrcholujú v Štvrtom týždni kontempláciou na nadobudnutie lásky, ktorou sa exercitanti celkom odovzdávajú láske k Ježišovi Kristovi, v ktorej chce

služiť svojim bratom a sestrám. Z toho pramení aj jezuitský školský systém a tri dôsledky:

Altruizmus

Nasledovanie Ježiša Krista v jeho utrpení a smrti privádza k súcitu k pripojeniu sa k nemu v jeho službe svetu a ľuďom. Vedie to k sebaobetovaniu, čo najväčšiemu a veľkodušnému.

Optimizmus

Oslava Ježišovho vzkriesenia vedie k pripojeniu sa k nemu a dáva optimizmus pracovať pre dobro a tvoriť lepší svet. Je to viera, že táto činnosť bude korunovaná úspechom.

Vízia

Modlitba kontemplácie vedie k vízii sveta, vidíac Boha vo všetkých veciach. Všetky veci zjavujú Boha, každé učenie sa je vlastne učenie sa o Bohu, každá láska je darovaním a prijímaním Boha, každá dobrá aktivita je Božou prácou vo svete.

Jezuitské školy na prelome tisícročí

Jezuitské univerzity sa vo zvýšenej miere orientujú vo svojej vlastnej inštitucionálnej podobe k nachádzaniu autentickej a primeranej oblasti stretnutia sa s vierou, ktorá koná spravodlivosť. Táto prednosť je voľba chudobných a starostlivosti o nich sa premieta aj do života študentov pomocou mimo univerzitných programov vzájomného styku s chudobnými a v ich službe.

Jezuitské univerzity rozvíjajú interdisciplinárnu spoluprácu. Podporujú ducha spolupráce a dialóg medzi odborníkmi rozličných disciplín v rámci vlastnej univerzity, ako aj s odborníkmi z iných univerzít. Tento dialóg umožňuje objavovať nové perspektívy, nové oblasti výskumu, ktorými môžu prispievať k pretváraniu spoločnosti. V súčasnosti rozvíjajú humanitné vedy, ale aj prírodné, technické, ekonomické a ďalšie vedy, v ktorých sprostredkujú študujúcim humanistickú, sociálnu, duchovnú a morálnu formáciu.

Súčasné jezuitské univerzity sú otvorené pre študentov iných kresťanských vyznaní, iných náboženstiev, i bez

vyznania. Vytvárajú široký priestor pre ekumenický, medzináboženský a medzikultúrny dialóg tak vo svojich študijných programoch ako aj duchovnej službe. V duchu praktického ekumenizmu v ich ponuke pastorálnej služby je možnosť pastorácie iných kresťanských vyznaní. Poskytuje sa možnosť štúdia judaizmu, islamu, budhizmu a ďalších náboženstiev.

Jezuitský školský systém je aj v súčasnosti dynamicky sa rozvíjajúcim systémom, ktorý chce pružne odpovedať na výzvy tohto sveta, v ktorom sa poznanie a vzdelanie stáva stále viac rozhodujúcou silou. Človek, ktorý získava mnohé vedomosti bez duchovného a etického rozmeru, je ohrozený možnosťou zneužitia tej moci, ktorú predstavujú vedy a vzdelanie. Ignaciánska spiritualita s jej rozlišovaním je vhodným prostriedkom zvládania tejto moci pre novú civilizáciu.

Jezuiti si na prelome tisícročí uvedomili a zdôraznili potrebu pracovať na hraniciach kultúr a na miestach, kde iní len ťažko môžu pracovať v tomto globalizujúcom sa svete s mnohými novými výzvami. Reflektujú novú kultúrnu situáciu súčasného sveta, ktorý sa čoraz viac zjednocuje. Triezvo hľadajú na kladné i záporne stránky procesov globalizácie, ktorá spôsobila zrod spoločnej kultúry, ktorá zasahuje každú kultúru. Tieto procesy vedú ku homogenizácii a asimilácii politík, ktoré popierajú práva jednotlivcov a skupín žiť a rozvíjať ich vlastnú kultúru. Neobchádza ani riziká, ktoré z toho vyplývajú. Naznačuje, že dialóg je kľúčovým prostriedkom, ktorým sa môže v súčasnom svete udržať identita jednotlivých kultúr, ich bohatstvo, a tiež nastoliť nová jednota. Jezuitská tradícia budovania mostov ponad bariéry, ktorá vychádza z Duchovných cvičení, sa stala kľúčovou v kontexte súčasného sveta.

ŠPORTOVÉ AKTIVITY LETNÝ SEMESTER

plávanie
futbal
volejbal
florbal

UNIDC – tanečné a pohybové kurzy
(joga, zumba, salsa, štandard, latino, pop + clip dance)

Aktivity prebiehajú v prenajatých priestoroch plavárni a telocviční
v rámci Trnavy.

Časový rozvrh a ďalšie informácie na:

www.truni.sk
www.unidc.sk